

รายงานการวิจัย

การพัฒนาหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกันกับ
ผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย

นางสาวสุทธิณี อรุวรรณ

รหัสนักศึกษา 571151321109

การวิจัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา การวิจัยในชั้นเรียน

ภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2559

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

2.1 ผลการเปรียบเทียบความรู้ด้านพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็กปฐมวัย ก่อน-หลังจากการใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า ความรู้ของเด็กปฐมวัย หลังการใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย สูงกว่า ก่อนการใช้หนังสืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ผลการเปรียบเทียบทักษะด้านพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็กปฐมวัย ก่อน-หลังจากการใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า ทักษะของเด็กปฐมวัยพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย หลังการใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย สูงกว่า ก่อนการใช้หนังสืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 ผลการเปรียบเทียบเจตคติของพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็กปฐมวัย ก่อน-หลังจากการใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบด้านเจตคติของพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย หลังการใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย สูงกว่า ก่อนการใช้หนังสืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพชร บุคสีทา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร รองศาสตราจารย์ ดร.บุภาดี ปณะราช มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร อาจารย์จุฑาทิพย์ โอบอ้อม อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร คณะครูที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการพัฒนาหนังสือนิตานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย รวมทั้งสมาชิกในครอบครัวที่ให้กำลังใจ จนงานสำเร็จไปด้วยดี

(นางสาวสุทธินี อูรวรรณ)

ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามของการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
พัฒนาการด้านสังคม.....	6
หนังสือนิทาน.....	10
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22
3 วิธีดำเนินการ.....	24
ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพ.....	24
ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย.....	28

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	ผลการวิจัย.....	32
	ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพหนังสือทานส่งเสริมพฤติกรรมการ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย.....	32
	ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ก่อน-หลัง จากการใช้ หนังสือทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็กปฐมวัย.....	35
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	44
	สรุปผลการวิจัย.....	45
	อภิปรายผล.....	46
	ข้อเสนอแนะ.....	49
	บรรณานุกรม.....	50
	ภาคผนวก.....	51
	ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย...	
	ภาคผนวก ข แบบประเมินความสอดคล้อง หนังสือทานส่งเสริมพฤติกรรมการ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัยของผู้เชี่ยวชาญ	
	ภาคผนวก ค แบบเปรียบเทียบพฤติกรรมความรู้ ทักษะ ความรู้สึก ก่อน – หลังการจัดประสบการณ์ ระดับปฐมวัย	
	คะแนนวัดผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมความรู้ ทักษะ ความรู้สึก ก่อน และหลังจากการใช้หนังสือ ทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย	
	ภาคผนวก ง ตัวอย่างแผนการจัดประสบการณ์การใช้หนังสือทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับ ผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย	
	ประวัติผู้รายงาน.....	

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 บัญญัติว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ และมาตรา 24(1) บัญญัติว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาจัดเนื้อหา สาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.2545ข:12-13) มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ บัญญัติว่า มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนเก่ง คนดี มีความสุข โดยมีการพัฒนาที่เหมาะสมกับช่วงวัย พัฒนาคตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ตรงตามความต้องการทั้งในด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา และทักษะคุณธรรม จริยธรรมที่พึงประสงค์ และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.2548:3) การพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านสังคมเกี่ยวกับเรื่องของการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ครู(มาตรา 4) หมายถึง บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ทั้งนี้กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้กำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ไว้เป็นหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เป็นมาตรฐานที่ 8 ว่าด้วย การอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นอย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตัวบ่งชี้ที่ 1 เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ตามสภาพที่พึงประสงค์ ว่าด้วย การเล่นร่วมกับผู้อื่น

ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูสอนเด็กปฐมวัย ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลหนองปลิง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ได้จัดประสบการณ์เรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยในช่วงอายุ 3-4 ปี จำนวน 15 คน พบว่า เด็กปฐมวัยบางส่วนมีพฤติกรรมการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น คือ การที่เด็กไม่ค่อยเล่นกับเพื่อน เล่นบ้างหรือบางครั้ง รวมไปถึงการแกล้งเพื่อน พฤติกรรมดังกล่าวนับว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องหาแนวทางการแก้ไข ซึ่งเด็กในวัยนี้จะเรียนรู้ผ่านการเล่น และการเล่า ซึ่งการเรียนรู้ในลักษณะของกลุ่มและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นจะช่วยให้เด็กเรียนรู้ที่จะลดตนเองจากการเป็นศูนย์กลางไปสู่การปฏิบัติให้เป็นที่ยอมรับของผู้อื่นมากขึ้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวทำการจัดประสบการณ์เรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ไม่เป็นไปตามกระทรวงศึกษาธิการ

กำหนด พฤติกรรมที่พึงประสงค์ไว้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 การอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นอย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

จากการศึกษางานวิจัยของ นางสาวจิราพร ศรีพรหม (2559,หน้า บทคัดย่อ) เรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะทางคณิตศาสตร์ด้านการเรียนรู้ตัวเลข 0 – 10 สำหรับเด็กปฐมวัย โดยใช้นิทานคำกลอนพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดฝึกทักษะทางคณิตศาสตร์ด้านการเรียนรู้ตัวเลข 0-10 สำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้นิทานภาพคำกลอน ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดฝึกทักษะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสมใจ พวงมาลี (2549,หน้า บทคัดย่อ) เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นมือที่มีผลต่อพัฒนาการด้านสังคมของเด็กปฐมวัย พบว่าพัฒนาการด้านสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นมือเป็นรายสัปดาห์ ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 1 – 8 สูงขึ้นทุกสัปดาห์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้ง นางอรุณญา เพิ่มพิรพัฒน์ (2548,หน้า บทคัดย่อ) เรื่อง การศึกษาความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อเสริมประสบการณ์ พบว่าผลการเปรียบเทียบความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อเสริมประสบการณ์ กับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 75 สรุปได้ดังนี้ ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อเสริมประสบการณ์ด้านการฟังหลังการจัดประสบการณ์ สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อเสริมประสบการณ์ด้านการเขียนหลังการจัดประสบการณ์ สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่า การสร้างหนังสือนิทานมีประโยชน์ต่อการส่งเสริมพฤติกรรมที่อยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย จะเห็นได้ว่าหนังสือนิทานที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการส่งเสริมพฤติกรรมที่อยู่ร่วมกันผู้อื่น เมื่อนำมาทดลองจัดประสบการณ์เรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ส่งผลให้เด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

จากสภาพปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมที่อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย ใช้สำหรับจัดประสบการณ์ให้เด็กปฐมวัย เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมที่อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตลอดจนช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์ในระดับปฐมวัยได้ใช้เป็นแนวทางพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ต่อไป

คำถามการวิจัย

1. หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัยมีประสิทธิภาพเป็นอย่างไร
2. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข ก่อน – หลังการใช้หนังสือนิทานสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อพัฒนาหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการใช้หนังสือนิทาน

สมมุติฐานของการวิจัย

1. หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัยมีประสิทธิภาพ
2. ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย หลังการใช้หนังสือนิทานสูงกว่าก่อนการใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขของเด็กปฐมวัย

ขอบเขตของการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาหนังสือนิทานเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งประกอบด้วยหนังสือนิทาน จำนวน 1 เรื่อง

ขอบเขตแหล่งข้อมูล

- ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 3 คน
- เด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลหนองปลิง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล

หนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 15 คน

ขอบเขตตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยโดยการใช้หนังสือนิทาน
ตัวแปรตาม ได้แก่

-ประสิทธิภาพของหนังสือนิทานสำหรับเด็กปฐมวัย

-ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ก่อน – หลัง การใช้หนังสือนิทาน สำหรับเด็กปฐมวัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

- 1.หนังสือนิทาน หมายถึง หนังสือที่ใช้ประกอบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 1 เรื่อง ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ การแบ่งปันของเล่น การมีน้ำใจและการเล่นร่วมกับเพื่อน ได้อย่างมีความสุข
- 2.ประสิทธิภาพของหนังสือนิทาน หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความสอดคล้องขององค์ประกอบ ของหนังสือนิทานสำหรับเด็กปฐมวัยมีความสอดคล้องกันอย่างแท้จริง
- 3.ผลการพัฒนาพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กปฐมวัยมีความรู้เกี่ยวกับการอยู่ร่วมกับผู้อื่น รวมทั้งมีความรู้สึกที่ดีต่อการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

หนังสือนิทานสำหรับเด็กปฐมวัยที่พัฒนาขึ้นในครั้งนี้สามารถพัฒนาพฤติกรรมการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขของเด็กปฐมวัย รวมทั้งครูผู้จัดประสบการณ์เรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยรวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำหนังสือดังกล่าวไปใช้ในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัยได้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นหัวข้อหลักได้ดังนี้

1. พัฒนาการด้านสังคมของเด็กปฐมวัย
 - 1.1 ความหมายของพัฒนาการด้านสังคม
 - 1.2 ทฤษฎีพัฒนาการด้านสังคม
2. หนังสือนิทาน
 - 2.1 ความหมายของนิทาน
 - 2.2 ความหมายของการเล่านิทาน
 - 2.3 หลักการเล่านิทาน
 - 2.4 วิธีการเล่านิทาน
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการด้านสังคม

1. ความหมายของพัฒนาการด้านสังคม

พัฒนาการทางสังคม หมายถึง การเรียนรู้ทักษะ ทักษะทางสังคมที่ช่วยเหลือให้บุคคลสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข และแสดงพฤติกรรมต่อผู้อื่น และสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับแบบแผนของสังคม

ทฤษฎีพัฒนาการด้านสังคม

พัฒนาการด้านสังคมของเด็กปฐมวัยมีความสำคัญและจำเป็นที่บุคคลในสังคมนั้นต้องเรียนรู้ เพื่อปรับตัวเองให้ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และการที่เด็กจะมีชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข จำเป็นต้องปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ โดยพัฒนาการด้านสังคมของเด็กนั้นเป็นไปตามขั้นตอนและสอดคล้องกับทฤษฎีต่อไปนี้

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของอริคสัน

อริคสัน เป็นลูกศิษย์ของ فروยด์ ได้สร้างทฤษฎีขึ้นในแนวทางการคิดของ فروยด์ แต่ได้เน้นความสำคัญทางด้านสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมด้านจิตใจ (Psychological Environment) ว่ามีบทบาทในพัฒนาการบุคลิกภาพมาก ความคิดของอริคสันต่างกับ فروยด์หลายประการ เป็นต้นว่า เห็นความสำคัญของ Ego มากกว่า Id และถือว่าพัฒนาการของคนไม่ได้จบแค่วัยรุ่น แต่ต่อไปจนกระทั่งวาระสุดท้ายของชีวิต คือ วัยชรา และตอนที่ยังมีชีวิตอยู่ บุคลิกภาพของคนก็เปลี่ยนไปเรื่อยๆ ทฤษฎีจิตสังคม (Psychological Theory) ได้แบ่งพัฒนาทางบุคลิกภาพออกเป็น 8 ชั้น คือ

ขั้นที่ 1 ความไว้วางใจ – ความไม่ไว้วางใจ (Trust vs Mistrust) ซึ่งเป็นขั้นในวัยทารก อริคสันถือว่าเป็นรากฐานที่สำคัญของพัฒนาการในวัยต่อไป เด็กวัยทารกจำเป็นจะต้องมีผู้เลี้ยงดูเพราะช่วยตนเองไม่ได้ ผู้เลี้ยงดูจะต้องเอาใจใส่เด็ก ถึงเวลาให้นมก็ควรจะให้และปลดปล่อยความเคียดแค้น ไม่สบายของทารกอันเนื่องมาจากการขับถ่าย เป็นต้น

ขั้นที่ 2 ความเป็นตัวของตัวเองอย่างอิสระ – ความสงสัยไม่แน่ใจตัวเอง (Autonomous vs Shame and Doubt) อยู่ในวัยอายุ 2-3 ปี วัยนี้เป็นวัยที่เริ่มเดินได้ สามารถที่จะพูดได้และความเจริญเติบโตของร่างกายช่วยให้เด็กมีความอิสระ พึ่งตัวเองได้ และมีความอยากรู้อยากเห็น อยากจับต้องสิ่งของต่างๆ เพื่อต้องการสำรวจว่าคืออะไร เด็กเริ่มที่อยากเป็นอิสระ เป็นตัวของตัวเอง

ขั้นที่ 3 การเป็นผู้คิดริเริ่ม – การรู้สึกผิด (Initiative vs Guilt) วัยเด็กอายุประมาณ 3-5 ปี อริคสันเรียกวัยนี้ว่าเป็นวัยที่เด็กมีความคิดริเริ่มอยากจะทำอะไรด้วยตนเอง จากจินตนาการของตนเอง การเล่นสำคัญมากสำหรับวัยนี้เพราะเด็กจะได้ทดลองทำสิ่งต่างๆ จะสนุกจากการสมมติของต่างๆ เป็นของจริง เช่น อาจจะใช้สิ่งกระดาษเป็นรถยนต์ ขับรถยนต์เหมือนผู้ใหญ่

ขั้นที่ 4 ความต้องการที่จะทำกิจกรรมอยู่เสมอ – ความรู้สึกด้อย (Industry vs Inferiority) อีริคสันใช้คำว่า Industry กับเด็กอายุประมาณ 6-12 ปี เนื่องจากเด็กวัยนี้มีพัฒนาการด้านสติปัญญาและทางด้านร่างกาย อยู่ในขั้นที่มีความต้องการที่จะอะไรอยู่เมื่อไม่เคยว่าง

ขั้นที่ 5 อคติภาพหรือการรู้จักว่าตนเองเป็นเอกลักษณ์ – การไม่รู้จักตนเองหรือสับสนในบทบาทในสังคม (Ego Identity vs Role Confusion) อีริคสันกล่าวว่า เด็กในวัยนี้ที่มีอายุระหว่าง 12-18 ปี จะรู้จักตนเองว่า มีความเจริญเติบโต โดยเฉพาะทางด้านร่างกายเหมือนกับผู้ใหญ่ทุกอย่าง ร่างกายเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีการเปลี่ยนแปลงทางเพศทั้งหญิงและชาย เด็กวัยรุ่นจะมีความรู้สึกในเรื่องเพศและบางคนเป็นกังวลต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

ขั้นที่ 6 ความใกล้ชิดผูกพัน – ความอ้างว้างตัวคนเดียว (Intimacy vs Isolation) วัยนี้เป็นวัยผู้ใหญ่ระยะต้น (Young Adulthood) เป็นวัยที่ทั้งชายและหญิงเริ่มที่จะรู้จักตนเองว่ามีจุดมุ่งหมายในชีวิตอย่างไร เป็นวัยที่พร้อมที่จะมีความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศในฐานะเพื่อนสนิทที่จะเสียสละให้กันและกัน รวมทั้งสามารถยินยอมเห็นใจซึ่งกันและกัน โดยไม่เห็นแก่ตัวเลข และมีความคิดตั้งตนเป็นหลักฐานหรือคิดสนใจที่จะแต่งงานมีบ้านของตนเอง

ขั้นที่ 7 ความเป็นห่วงชนรุ่นหลัง – ความคิดถึงแต่ตนเอง (Generativity vs Stagnation) อีริคสันอธิบายคำว่า Generativity ว่าเป็นวัยที่เป็นห่วงเพื่อนร่วมโลกโดยทั่วไป หรือเป็นห่วงเยาวชนรุ่นหลัง อยากรู้จะให้ความรู้ สั่งสอนคนรุ่นหลังต่อไป คนที่แต่งงานมีบุตรก็สอนลูกหลายคนที่ไม่แต่งงาน ถ้าเป็นครูก็สอนลูกศิษย์ ถ้าเป็นนายก็สอนลูกน้อง หรือช่วยทำงานทางด้านศาสนา เพื่อที่จะปลูกฝังให้คนรุ่นหลังเป็นคนดีต่อไป

ขั้นที่ 8 ความพอใจในตนเอง – ความสิ้นหวังและความไม่พอใจในตนเอง (Ego Integrity vs Despair) วัยนี้เป็นระยะบั้นปลายของชีวิต ฉะนั้น บุคลิกภาพของคนวัยนี้มักจะเป็นผลรวมของวัย 7 วัยที่ผ่านมา ผู้มีอาวุโสบางท่านยอมรับว่าได้มีชีวิตที่ดีและได้ทำดีที่สุด ยอมรับว่าตอนนี้แก่แล้วและจะมีชีวิตอยู่อย่างมีความสุข จะเป็นนายของตนเองและมีความพอใจในสภาพชีวิตของตน ไม่กลัวความตาย พร้อมทั้งจะตาย ยอมรับว่าคนเราเกิดมาแล้วก็ต้องตาย

ฟรอยด์กล่าวว่าความพึงพอใจในส่วนต่างๆ ของร่างกายนี้ เป็นไปตามวัย เริ่มตั้งแต่วัยทารก จนถึงวัยผู้ใหญ่ ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ขั้น คือ

1. ขั้นปาก (Oral Stage)
2. ขั้นทวารหนัก (Anal Stage)
3. ขั้นอวัยวะเพศ (Phallic Stage)
4. ขั้นแฝง (Latence Stage)
5. ขั้นสนใจเพศตรงข้าม (Genital Stage)

- 1) **ขั้นปาก (0-18 เดือน)** ฟรอยด์เรียกขั้นนี้ว่า เป็นขั้นออโรล เพราะความพึงพอใจอยู่ที่ช่องปาก เริ่มตั้งแต่เกิด เด็กอ่อนจนถึงอายุราวๆ 2 ปี หรือวัยทารก เป็นวัยที่ความพึงพอใจ เกิดจากการดูดนมแม่นมขวด และดูดนิ้ว เป็นต้น ในวัยนี้ความคับข้องใจ จะทำให้เกิดภาวะที่เรียกว่า "การติดตรึงอยู่กับที่" (Fixation) ได้และมีปัญหาทางด้านบุคลิกภาพ เรียกว่า "Oral Personality" มีลักษณะที่ชอบพูดมาก และมักจะคิดนู่นนี่ เผลว และชอบดูด หรือกั๊กอยู่เสมอ โดยเฉพาะเวลาที่มีความเครียด บางครั้งจะแสดงด้วยการดูดนิ้ว หรือกินสอ ปากกา ู้มีลักษณะแบบนี้อาจจะชอบพูดจาถากถาง เหน็บแนม เสียดสีผู้อื่น
- 2) **ขั้นทวารหนัก (18 เดือน – 3 ปี)** ฟรอยด์กล่าวว่า เด็กวัยนี้ได้รับความพึงพอใจทางทวารหนัก คือจากการขับถ่ายอุจจาระ และในระยะซึ่งเป็นสาเหตุของความขัดแย้ง และความคับข้องใจของเด็กวัยนี้ เพราะพ่อแม่มักจะหัดให้เด็กใช้กระโถน และต้องขับถ่ายเป็นเวลา เนื่องจากเจ้าของความต้องการของผู้ฝึก และความต้องการของเด็ก เกี่ยวกับการขับถ่ายไม่ตรงกันของเด็ก คือความอยากที่จะถ่ายเมื่อไรก็ควรจะทำให้ เด็กอยากจะขับถ่ายเวลาที่มีความต้องการ กับการที่พ่อแม่หัดให้ขับถ่ายเป็นเวลา บางทีเกิดความขัดแย้งมาก อาจจะทำให้เกิด Fixation และทำให้เกิดมีบุคลิกภาพนี้เรียกว่า "Anal Personality" ผู้ที่มีพฤติกรรมแบบนี้ อาจจะเป็นคนที่ชอบความเป็นระเบียบเรียบร้อยเป็นพิเศษ และค่อนข้างประหยัด มัขซ์สัถ์ หรืออาจมีบุคลิกภาพตรงข้าม ก็อาจจะเป็นคนที่ใจกว้าง และไม่มีความเป็นระเบียบ เห็นได้จากห้องทำงานส่วนตัวจะรกไม่เป็นระเบียบ
- 3) **ขั้นอวัยวะเพศ (3-5 ปี)** ความพึงพอใจของเด็กวัยนี้อยู่ที่อวัยวะสืบพันธุ์ เด็กมักจะจับต้องลูกคล้าอวัยวะเพศ ระยะนี้ ฟรอยด์กล่าวว่า เด็กผู้ชายมีปมเอดิพิุส (Oedipus Complex) ฟรอยด์อธิบายการเกิดของปมเอดิพิุสว่า เด็กผู้ชายคิดแม่และรักแม่มาก และต้องการที่จะเป็นเจ้าของแม่แต่เพียงคนเดียว และต้องการร่วมรักกับแม่ แต่ขณะเดียวกันก็ทราบว่ามีแม่และพ่อรักกัน และก็รู้ว่าคนด้อยกว่าพ่อทุกอย่าง ทั้งด้านกำลังและอำนาจ ประกอบกับความรักพ่อ และกลัวพ่อ ฉะนั้นเด็กก็พยายามที่จะเก็บกคความรู้สึท ที่อยากเป็นเจ้าของแม่แต่คนเดียว และพยายามทำตัวให้เหมือนกับพ่อทุกอย่าง ฟรอยด์เรียกกระบวนการนี้ว่า "Resolution of Oedipal Complex" เป็นกระบวนการที่เด็กชายเลียนแบบพ่อ ทำตัวให้เหมือน "ผู้ชาย" ส่วนเด็กหญิงมีปมอีเล็คตรา (Electra Complex) ซึ่งฟรอยด์ก็ได้ความคิดมาจากนิยายกรีก เหมือนกับปมเอดิพิุส ฟรอยด์อธิบายว่า แรกทีเดียวเด็กหญิงก็รักแม่เหมือนเด็กชาย แต่เมื่อโตขึ้นพบว่าตนเองไม่มีอวัยวะเพศเหมือนเด็กชาย และมีความรู้สึกอิจฉาผู้ที่มีอวัยวะเพศชาย แต่เมื่อทำอะไร ไม่ได้ก็ยอมรับ และ โกรธแม่มาก ถอนความรักจากแม่มารักพ่อ ที่มีอวัยวะเพศที่ตนปรารถนาจะมี แต่ก็รู้ว่าแม่และพ่อรักกัน เด็กหญิงจึงแก้ปัญหาด้วยการใช้กลไกป้องกันตน โดยเก็บความรู้สึกความต้องการของตน (Repression) และเปลี่ยนจากการ โกรธเกลียดแม่มาเป็นรักแม่ (Reaction Formation) ขณะเดียวกันก็อยากทำตัวให้เหมือนแม่ จึงเลียนแบบ สรุปลได้ว่า

เด็กหญิงมีความรักพ่อ แต่ก็รู้ว่าแข่งพ่อมาจากแม่ไม่ได้ จึงเลียนแบบแม่ คือ ถือแม่เป็นแบบฉบับ หรือค้นแบบของพฤติกรรมของ "ผู้หญิง"

4) ขั้นแฝง (Latency Stage) เด็กวัยนี้อยู่ระหว่างอายุ 6-12 ปี เป็นระยะที่ฟรอยด์กล่าวว่า เด็กเก็บกดความต้องการทางเพศ หรือความต้องการทางเพศสงบลง (Quiescence Period) เด็กชายมักเล่น หรือจับกลุ่มกับเด็กชาย ส่วนเด็กหญิง ก็จะเล่น หรือจับกลุ่มกับเด็กหญิง

5) ขั้นสนใจเพศตรงข้าม (Genital Stage) วัยนี้เป็นวัยรุ่นเริ่มตั้งแต่อายุ 12 ปีขึ้นไป จะมีความต้องการทางเพศ วัยนี้จะมีความสนใจในเพศตรงข้าม ซึ่งเป็นระยะเริ่มต้นของวัยผู้ใหญ่

อัลเฟรดแอดเลอร์ (Alfred Adler) นักจิตวิทยาเชื้อสายยิว ได้ศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ที่ส่วนใหญ่มักเกิดขึ้นในวัยเด็กและจะมีอิทธิพลต่อบุคลิกของบุคคลในวัยผู้ใหญ่ไว้ 3 ประการ โดยมีชื่อทฤษฎีว่า "ทฤษฎีจิตวิทยาส่วนบุคคลของแอดเลอร์ (Adler's Individual Psychology)"

1. ลำดับการเกิดของเด็กในครอบครัว (Order of Birth)

พ่อแม่สามารถเตรียมพร้อมให้ลูกคนโตพัฒนาบุคลิกภาพไปในแนวทางที่ต้องการเช่น มีความรับผิดชอบ เชื่อมมั่นใจตนเอง และชอบช่วยเหลือปกป้องผู้อื่น

ลูกคนโต : ลูกคนแรกที่เกิดมาได้รับความรักความเอาใจใส่จากพ่อแม่ แต่เมื่อมีน้องใหม่เกิดขึ้นเด็กที่เป็นลูกคนโตจะมีความรู้สึกว่าคุณแบ่งความรักที่เคยได้ไปให้กับน้อง ซึ่งมีแนวโน้มที่จะทำให้เด็กมีบุคลิกภาพขี้อิจฉาและเกลียดชังผู้อื่น และอาจรู้สึกไม่มั่นคง แต่ทั้งนี้ก็เป็นเพียงความเป็นไปได้ที่จะเกิดเท่านั้น

ลูกคนกลาง : มักจะเป็นคนที่มีความทะเยอทะยานสูง มีความอดสาหะพยายาม อดทน แต่มีแนวโน้มจะเป็นคนดีอริ้นเช่นกัน นอกจากนี้สักๆ แล้วอาจมีความรู้สึกอิจฉาพี่น้อง จึงพยายามจะเอาชนะหรือแสดงความสามารถที่เหนือกว่าพี่และน้องออกมา เพราะอาจคิดว่าพ่อแม่จะรักพี่คนโตและน้องคนสุดท้องมากกว่าตน แต่โดยทั่วไปแล้วลูกคนกลางมักจะสามารถในการปรับตัวได้ดีกว่าพี่และน้อง

ลูกคนสุดท้อง : เพราะเป็นลูกคนเล็กเลยอาจถูกตามใจประคบประหงมและได้รับความช่วยเหลือจากคนในครอบครัวอยู่เสมอ ทำให้เด็กที่เป็นลูกคนสุดท้ายอาจเป็นคนเอาแต่ใจตนเอง ไม่รู้จักโต และมักขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น

2. ประสบการณ์ในวัยเด็ก (Childhood Experience)

แอดเลอร์เชื่อว่า ประสบการณ์ที่เด็กได้รับจากการเลี้ยงดูตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ 5 ปี จะมีผลต่อบุคลิกภาพเป็นอย่างยิ่ง โดยแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะคือ

เด็กที่เลี้ยงดูแบบตามใจ (Spoiled Child) เด็กที่ถูกตามใจหรือทะนุถนอมจนเกินไปอาจเสียคนและไม่สามารถจะพัฒนาตนเองในการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้

เด็กที่ถูกทอดทิ้ง (Neglected Child) เด็กที่ถูกเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ขาดความเอาใจใส่ อาจมีบุคลิกภาพเป็นคนมองโลกในแง่ร้าย จนถึงขั้นเป็นพวกต่อต้านและแก้แค้นสังคม และปรับตัวเข้ากับผู้อื่น ได้ยาก

เด็กที่ได้รับความรักความอบอุ่นอย่างสมบูรณ์ (Warm Child) เด็กที่ถูกเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล จะเติบโตเป็นคนที่มีเหตุผล กล้าคิด กล้าพูดกล้าทำ มองโลกในแง่ดี ว่างใจ แจ่มใส และเอาใจใส่ผู้อื่น

3. ความรู้สึกว่ามีปมด้อยและสร้างปมเด่นชดเชย (Inferiority Feeling and Compensation)

นอกจากบุคลิกของคนเราจะเกิดจากสิ่งที่ควบคุมไม่ได้คือการเป็นลูกคนโต คนกลาง หรือคนเล็กแล้ว บุคลิกภาพส่วนหนึ่งก็เกิดจากที่มนุษย์เราสร้างให้ตนเอง โดยหนึ่งในปัจจัยก็คือการสร้างปมเด่น เพื่อกลบปมด้อยของตัวเอง ไม่ว่าจะเป็นรูปร่างหน้าตา ความสามารถ รวมถึงฐานะความเป็นอยู่ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะทำให้เรารู้สึกเป็นปมด้อยและเกิดเป็นแรงผลักดันที่จะเอาชนะปมด้อยนั้นๆ จนเกิดเป็นการสร้างปมเด่นขึ้นมาเพื่อให้รู้สึกมั่นใจ และเป็นที่ยอมรับในสังคมได้

อย่างเช่น รูปร่างอวบของเด็กคนหนึ่ง เป็นแรงผลักดันให้เด็กคนนั้นลุกขึ้นมาออกกำลังกายจนที่สุดกลายเป็นคนหุ่นดี หรือ คนที่มีฐานะไม่สูง แต่ดันรวยด้วยแรงผลักดันจนกลายเป็นมหาเศรษฐี เป็นต้น

จากทั้ง 3 ปัจจัยข้างต้นที่กล่าวมานั้น เป็นเพียงทฤษฎีการศึกษาที่บ่งบอกแนวโน้มบุคลิกภาพของบุคคลเท่านั้น ในบางบุคคลอาจจะไม่ได้เป็นไปตามนี้ก็ได้นอกจากนี้คนเป็นพ่อแม่ยังสามารถเตรียมความพร้อมให้กับลูกเพื่อให้มีบุคลิกภาพอย่างที่ต้องการได้ อย่างเช่น อาจปลูกฝังให้ลูกคนโตมีความรับผิดชอบสูง เชื้อมั่นในตนเอง และขอความช่วยเหลือปกป้องคุ้มครองผู้อื่นที่ด้อยกว่า ดังนั้นแล้วการที่เด็กคนหนึ่งจะเติบโตมามีบุคลิกภาพอย่างไร การเลี้ยงดูจากพ่อแม่ก็เป็นปัจจัยที่สำคัญมากเช่นกัน

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหนังสือนิทาน

ความหมายของนิทาน

จันทร์เพ็ญ สุภาพล (2535:26) กล่าวว่า นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่สืบทอดกันมาโดยอ้างถึงความจริงหรือจินตนาการ มีวัตถุประสงค์ให้ความสนุกสนาน แฝงความคิดสอนใจเพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากเนื้อหาในนิทาน

กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์ (2535:8) ให้ความหมายของนิทานว่า หมายถึง เรื่องราวที่สืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยโบราณ เป็นการผูกเรื่อง เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความสนุกสนาน แฝงคำสอนจรรยาในชีวิต เป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมต่อเนื่องจากผู้เล่าให้คนรุ่นใหม่ฟัง

เกริก ชุ่มพันธ์ (2539:16) ได้ให้ความหมายของนิทานว่า เป็นเรื่องราวที่สืบสอดต่อกันมาตั้งแต่โบราณ โดยมีเนื้อหาที่เล่าเป็นการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม คุณงามความดีเพื่อปลูกจิตสำนึกของคนให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความดีและเป็นตัวอย่างแก่สังคม

ศุภรัตน์ ภิมรัมย์ (2540 : 45) กล่าวว่า นิทานเป็นเรื่องราวที่เล่าต่อกันมา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสืบทอดประเพณี วัฒนธรรม ความรู้ความคิดหรือค่านิยมบางอย่างให้ผู้ฟังพร้อมทั้งสอดแทรกความสนุกสนานเพลิดเพลินไปพร้อมๆกัน

กฤษดา คณิตผลาชีวะ (2541:210) ให้ความหมายไว้ว่า นิทาน คือ สื่อที่มีประสิทธิภาพสำหรับการสร้างการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย ไม่มีเด็กคนไหนที่ไม่ชอบฟังนิทาน นิทานสามารถสร้างจินตนาการ ความฝัน ความคิด ความเข้าใจ และการรับรู้ให้กับเด็ก

วันเนาว์ ชูเดิน (2542:คำนำ) ให้ความหมายไว้ว่า นิทาน คือ ชีวิตเรื่องราวในนิทานแท้ที่จริงเป็นเรื่องราวของชีวิต นิทาน ไม่ใช่เรื่องสำหรับเพียงเพื่อฟัง อ่าน เพื่อสนุกสนานหรือรับคำสอนที่สอดแทรกอยู่เท่านั้น

ศันท์พัฒน์ อรุณชวี (2542:2) ให้ความหมายว่านิทาน คือเรื่องที่มีผู้แต่งขึ้นใหม่ โดยยึดความสนุกสนานเพลิดเพลิน เป็นเรื่องราวให้เข้ากับสภาวะการณ์ในเวลานั้นๆ ซึ่งสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม คติสอนใจ ที่ฟังประสงคาก็ให้ผู้ฟังนำไปใช้ในชีวิต จากเนื้อหาของนิทาน เพื่อเป็นสื่อการสร้างการเรียนรู้ให้กับเด็ก

วาโร เฟิงสวัสดิ์ (2542 : 138) ได้กล่าวว่า นิทานและการเล่าเรื่อง หมายถึงเรื่องราวที่เล่าต่อกันมาเป็นเวลานาน เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินและให้ความรู้ เพื่อเป็นคนดีอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และบางครั้งก็สอดแทรกคติและคุณธรรมเพื่อสอนใจลงไปด้วย ในระหว่างการเล่าเรื่อง ให้เด็กฟัง อาจมีการสนทนาโต้ตอบ อภิปราย ชักถาม แสดงข้อคิดเห็น และแสดงท่าทางประกอบเรื่องราวก็ได้ ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการเล่านิทาน

สมศักดิ์ ปริบูรณ์ (2542: 48) สรุปความหมายนิทานไว้ว่า

- 1.เป็นเรื่องราวที่ผูกขึ้น
 - 2.เป็นเรื่องราวที่เล่าจากเป็นสื่อในการถ่ายทอด
 - 3.เป็นบทประพันธ์ที่มีลีลาการเล่าแบบเป็นกันเอง ทำนองการเล่าด้วยวาจา
 - 4.เป็นเรื่องราวที่มีจุดประสงค์หลัก เพื่อความบันเทิงใจและมีสิ่งสอนใจเป็นจุดประสงค์รอง
- สรุปได้ว่า นิทานเป็นเรื่องราวที่แต่งขึ้นมาด้วยการผูกเรื่องขึ้น โดยอาศัยประวัติของความจริงบ้างบางเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงบ้างหรืออาจเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นมาจากจินตนาการหรืออิงความจริง มีวัตถุประสงค์เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินสอดแทรกแง่คิด คติสอนใจและแฝงด้วยการ

ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมอันดีงาม เพื่อให้ผู้ฟังนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติที่ดีในการอยู่ร่วมกันในสังคม

ความหมายของการเล่านิทาน

กรมวิชาการ (2543: 98-99) ได้กล่าวไว้ว่า การเล่านิทานถือเป็นศิลปะดั้งเดิมอย่างหนึ่งในการสื่อความหมายทางวาจาของมนุษย์ การเล่านิทานนำความสุขมาให้แก่ผู้ฟังและผู้เล่าพอกัน ถือเป็นวิธีหนึ่งที่จะใช้เป็นเครื่องชักจูงให้เกิดเกิดความอยากอ่านหนังสือขึ้นมาบ้าง (กรมวิชาการ, 2543 : 98-99) นอกจากนี้ ยังสามารถใช้นิทานเป็นสื่อนำไปสู่การเรียนการสอนต่างๆ และนิทานยังคงเป็นส่วนสำคัญยิ่งของการสอนเด็กในระดับปฐมวัย จุดมุ่งหมายในการเล่านิทาน เพื่อพัฒนาทักษะในด้านการใช้ภาษา การฟัง พูด คิด ฉลาด สังเกต ซึ่งเป็นพื้นฐานนำเด็กไปสู่การอ่านในโอกาสต่อไป

เกริก ชื่นพันธ์ (2539 : 35) การเล่านิทานคือ ความสามารถ ในการเล่าเรื่องราว ผู้เล่าแต่ละคนมักจะมีลักษณะเด่นพิเศษแตกต่างกัน บางคนใช้เสียงเป็นสิ่งเร้าความสนใจ บางคนอาจใช้ท่าทางประกอบการเล่า แล้วเกิดความสนุกสนาน บางคนสร้างสื่อ หรืออุปกรณ์ในการเล่าให้เกิดความตื่นตาตื่นใจ

เกริก ชื่นพันธ์ (2539 : 20 - 22) กล่าวถึง การแบ่งประเภทของนิทานตามรูปแบบของ นิทาน และตามเนื้อหาสาระที่เป็นเรื่องราวของนิทาน แบ่งออกเป็นประเภทต่างๆ 8 ประเภท คือ

1. เทพนิยายหรือเรื่องราวปรัมปรา เป็นนิทานหรือนิยายที่เกินเลยความเป็นจริงของ มนุษย์ ส่วนใหญ่เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับอภินิหาร ตัวเอกหรือตัวละครเด่นๆ จะมีอภินิหารหรือเวท มนต์ฤทธิ์เดช ฉลาดหรือสถานที่ในเรื่องมักเป็นสถานที่พิเศษ หรือถูกกำหนดขึ้นมา เช่น สรวงสวรรค์ หรือเมืองบาดาล มีพระเอกเป็นเจ้าชาย มีนางเอกเป็นเจ้าหญิง มีนางฟ้ามีเทวดา มียักษ์ เป็นต้น
2. นิทานประจำท้องถิ่นหรือนิทานพื้นบ้าน มักเป็นนิทานที่ถูกเล่าขานตกทอดต่อเนื่องกัน มาเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตำนานพื้นบ้าน ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น ภูเขาทะเล แม่น้ำ เรื่องราวของโบราณวัตถุที่มีเหตุแห่งที่มาของการสร้าง การคิด ฯลฯ
3. นิทานคติสอนใจ เป็นนิทานที่เรียบเรียงเชิงเปรียบเทียบกับชีวิต และความเป็นอยู่ ร่วมกันในสังคมให้บังเกิดผล ในการดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ให้พึงพิถันละเอียดรอบคอบและ ไม่ประมาทช่วยเหลือหรือเมตตาต่อผู้อื่น และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข
4. นิทานวีรบุรุษ เป็นนิทานที่กล่าวอ้างถึงบุคคลที่มีความสามารถ อดอาจกล้าหาญมักเป็น เรื่องถ่ายทอดเรื่องจริงของบุคคลสำคัญๆ ไว้ มักสร้างฉากหรือสถานการณ์ที่น่าตื่นเต้นเกินความเป็นจริง เพื่อให้เรื่องราวสนุกสนาน ทำให้เกิดความรู้สึกคล้อยตามว่าบุคคลที่เป็นบรรพบุรุษนั้นมี ความสามารถ และน่าสนใจจริงๆ

5. นิทานอธิบายเหตุ เป็นเรื่องราวของเหตุที่มา ของสิ่งหนึ่งสิ่งใดและอธิบายพร้อมตอบ คำถาม เรื่องราวนั้นๆ ด้วย เช่น เรื่องกระดาษในดวงจันทร์ ทำไมน้ำทะเลจึงเค็ม นกกับกา เป็นต้น
6. เทพปกรณเป็นนิทานที่เกี่ยวกับความเชื่อ โดยเฉพาะตัวบุคคลที่มีอภินิหารเหนือ ความเป็นจริง ลึกลับ ได้แก่ พระอินทร์ พระพรหม ทศกัณฐ์ เป็นต้น
7. นิทานที่มีตัวสัตว์เป็นตัวเอก เปรียบเทียบเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตมนุษย์ที่อยู่ร่วมกัน ในสังคม สอน จริยธรรม แฝงแง่คิดและแนวทางแก่ ใจ บางครั้งสอนแบบทางอ้อมผู้อ่านหรือผู้ฟัง จะต้องพิจารณาเอง เป็นเรื่องบันเทิงคดีที่สนุกสนาน

นิทานมีหลายประเภทด้วยกัน การแยกประเภทนิทานขึ้นอยู่กับลักษณะของเรื่องและที่มา ของนิทานเป็นสำคัญ ซึ่งจะขอแบ่งประเภทของนิทานออกเป็น 2542 : 17) ตามสภาพการณ์ปัจจุบัน ดังนี้ 8 ประเภท (สัณหพัฒน์ อรุณชารี)

1. นิทานปรัมปรา
2. นิทานท้องถิ่น
3. นิทานเทพนิยาย
4. นิทานคลอกขบขัน
5. นิทานสร้างเสริมคุณธรรม
6. นิทานเรื่องเกี่ยวกับสัตว์
7. นิทานที่ให้ความรู้เฉพาะเรื่อง เช่น เรื่องยาเสพติด เรื่องสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

8. นิทานส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ สรุปว่า นิทานมีหลายประเภท ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็นหมวดใหญ่ๆ ได้ 2 หมวดด้วยกัน คือ นิทานสมัยเก่า มีเนื้อหาเกี่ยวกับความเชื่อต่างๆ ส่งเสริมคุณธรรม เช่น ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรมและอภินิหาร เป็นต้น นิทานสมัยใหม่ มีเนื้อหาเป็นปัจจุบันส่งเสริมความรู้และสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ความสำคัญและประโยชน์ของนิทาน นิทาน เป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่สามารถตอบสนองความต้องการของเด็ก ๆ ที่มีใช้เพียงการช่วย เสริม จินตนาการของเด็กๆ ให้กว้างไกลเท่านั้น แต่นิทานยังตอบสนองความต้องการของเด็กได้ ครอบคลุม ด้วยเพราะนิทานทุกเรื่องจะแฝงสิ่งที่เด็กต้องการในทุกเรื่อง การเล่านิทานเป็นการถ่ายทอด ความรู้ ทัศนคติและแนวคิด ไปสู่เด็กปฐมวัย การเล่านิทานเป็นการถ่ายทอดความรู้ทัศนคติ และแนวคิด ไปสู่ เด็กปฐมวัยเป็นกิจกรรมที่ผู้ฟังได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินในแง่ของการส่งเสริม การพัฒนาการที่ติดตามวัยของเด็ก ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และภาษา คงได้มีผู้กล่าวถึง ประโยชน์ของการเล่านิทานไว้ดังนี้ วรรณณี สิริสุนทร (2539 : 30-31)

ความสำคัญของนิทาน

ดวงเดือน แจ่มสว่าง (2542 : 15-20) กล่าวถึง ความสำคัญและประโยชน์ของนิทาน สำหรับเด็กปฐมวัย ไว้ดังนี้

1. นิทานให้ความบันเทิงและความรู้ การเล่านิทานเป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่ทำให้ความ บันเทิงแก่ คนทุกเพศทุกวัย มาตั้งแต่สมัยโบราณ สำหรับสมัยปัจจุบัน นอกจากจะใช้นิทาน เป็นกิจกรรมเพื่อความ บันเทิงแล้ว ยังมีการนำนิทานมาเป็นกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้แก่เด็กในระดับ ปฐมวัย และระดับประถมศึกษาอย่างกว้างขวาง ครูคนใดเล่านิทานแก่ เด็ก ๆ จะรักและเชื่อฟัง โดย ครูจะฉวยโอกาสใช้นิทานเป็นสื่อแล้วสอดแทรกความรู้ด้านต่าง ๆ ตลอดจนจริยธรรม คุณธรรม ที่ ครูต้องการปลูกฝังเข้าไปในเนื้อหาของนิทาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตัวเอกของ เรื่อง จะทำให้เด็ก ๆ สามารถจดจำได้ดีเป็นพิเศษ

2. นิทานเป็นเครื่องมือในการกล่อมเกลาจิตใจและสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นอกจาก การเร้าความสนใจและให้ความบันเทิงแก่เด็กแล้ว นิทานยังเป็นกิจกรรมที่สำคัญยิ่งในการฝึกการสร้างมโนภาพและจินตนาการ ซึ่งเป็นวิธีการที่สำคัญยิ่งในการช่วยยกระดับกล่อมเกลาจิตใจของเด็กซึ่งยังละเอียดอ่อนให้สามารถรับสิ่งทั้งงดงาม เจิงนามธรรมต่าง ๆ ได้ดี การใ้มน้ำวความคิดและจิตใจของเด็กเข้าสู่จุดมุ่งหมายทางศีลธรรม จริยธรรม และคุณธรรมตลอดจนคุณสมบัติที่พึงประสงค์อื่น ๆ จะ กระทำโดยการเล่านิทานได้ผลดีกว่าการบรรยายหรือการอธิบายโดยตรง นอกจากนี้ครูยังสามารถนำเหตุการณ์ในเรื่องนิทานมาผูกโยงบูรณาการเข้ากับหน่วยการเรียนรู้ได้ทุกหน่วยไม่ว่าจะเป็นคณิตศาสตร์ ภาษา คนตรี วิทยาศาสตร์ ศิลปะ สังคมศึกษา จริยศึกษา ฯลฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ การส่งเสริม พฤติกรรมที่เป็นพื้นฐานแห่งบุคลิกภาพที่ดีงามของเด็ก และรากฐานความมั่นคง แข็งแกร่ง อบอุ่นคือของสังคมไทย คือความซื่อสัตย์ซื่อสัตย์ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคหรือที่เรียกกันว่า “พฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์” การให้เด็กฟังนิทานที่มีคุณค่า โดยเลือกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความ สำเร็จของตัวเอก ที่ต้องผจญปัญหาหรืออุปสรรคต่าง ๆ และพยายามหาวิธีแก้ไขด้วยการใช้สติปัญญา ไตร่ตรอง ใช้ วิธีการแก้ไขปัญหาก็ที่ถูกต้องเหมาะสม ใช้ความสามารถที่ได้จากการเรียนรู้ และการฝึกฝนจน ชำนาญ เมื่อประสบความสำเร็จแล้วก็ไม่ท้อถอยกลับพากเพียรพยายามหาวิธีแก้ไขปัญหานั้นสำเร็จ ลุล่วง ไปในที่สุด การกระตุ้นให้เด็กเกิดแรงบันดาลใจที่จะเลียนแบบคุณธรรมที่พึงปรารถนา เช่นนี้ย่อมสมอบ ความประทับใจจากการฟังนิทาน จะทำให้เด็ก ๆ ค่อย ๆ ซึมซับพฤติกรรมของตัวเอกของเรื่อง เข้าสู่ ระบบความรู้สึกรู้จักคิดของตน ซึ่งจะยังผลให้เด็กมีบุคลิกภาพ ใฝ่เยี่ยงไปในทางเดียวกันกับตัวเอก ของนิทานดังกล่าว แมคเคลแลนด (McClelland อ้างถึงใน ดวงเดือน พันธุมนาวิณ , 2530 : 28) ได้ศึกษา พบว่าชาติใดที่นิทานมีเนื้อหาเกี่ยวกับการใฝ่สัมฤทธิ์มากภายในช่วง 50 ปี หลังจากนั้นชาตินี้จะมี ความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจมากขึ้นกว่าเดิม ซึ่งแสดงว่านิทานสำหรับเด็ก

อาจจะเป็นส่วนสำคัญที่ เตรียมเยาวชนของชาติให้พร้อมที่จะพัฒนาทางเศรษฐกิจ เมื่อเป็นผู้ใหญ่ขึ้น ในประเทศไทยได้มีผู้ ศึกษาพบว่า การเล่านิทานที่มีคุณค่าให้เด็กระดับอนุบาลซึ่งมาจากครอบครัว ขาดจน จะช่วยให้เด็ก พัฒนาทางด้าน การคิด สติปัญญา และอารมณ์ได้เป็นอย่างดี ในการวิจัยเด็กโต ในประเทศไทยพบว่า เด็กที่ถูกอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็วคือตั้งแต่ 3-5 ขวบ ถ้าได้ฟังนิทานที่มีคุณค่าด้วย ก็จะเป็นผู้ ที่มีพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ในการเล่นเกมที่จัดชั้น มากกว่าเด็กที่ถูกอบรมเลี้ยงดู มาแบบให้ พึ่งตนเองเร็ว แต่ไม่ได้ฟังนิทานที่มีคุณค่า

3. นิทานเป็นกิจกรรมที่ช่วยกระตุ้นความคิดของเด็ก ซูคอมลินสก(Sucomlinsky อ้างถึงใน มัทนี เกษกมล, ม.ป.ป.: 38) นักการศึกษาผู้ยิ่งใหญ่ของรัสเซีย กล่าวว่า “เทพนิยายเป็นอาณาจักรที่ที่กระพือเปลวไฟความคิดและคำพูดของเด็ก ๆ ” คำกล่าวนี้แสดงให้เห็นว่านิทานเป็นเครื่องมือหรือ กิจกรรมที่จะช่วยกระตุ้นความคิดของเด็ก ๆ โดยธรรมชาติแล้ว เด็กในช่วงปฐมวัยยังเล็งเกินไปที่ จะรับการเรียนรู้สิ่งที่เป็นนามธรรม หรือการพูดอธิบายที่เต็มไปด้วยเนื้อหาสาระที่เคร่งเครียดจริงจัง และ แท้งแต่ง การผูกเรื่องขึ้นเป็นนิทานจะทำให้เด็กสามารถเข้าถึงคติธรรม ข้อคิด ข้อเตือนใจ จดจำ ข้อเท็จจริง รวมทั้ง ได้รับความสนุกสนานตื่นเต้นเช่นเดียวกับ “การเล่น” ซึ่งถือว่า “เป็นงานของเด็ก” โดยนิทานจะมีลักษณะเป็นการเล่นทางความคิดและจินตนาการ อันเป็นผลโดยตรงต่อพัฒนาการ ทาง สมองและสติปัญญาของเด็ก มีผลงานการวิจัยพบว่า คนเราเรียนรู้ได้ดีขึ้นในบรรยากาศที่ รื่นรมย์และมี ความหมาย (นิวัตรา วรณสถิตย์ และพนมพร เผ่าเจริญ , 2526 : 7) ดังนั้นการที่ครูนำ ความรู้กฎเกณฑ์ ระเบียบ ซึ่งเป็นเรื่องยากเกินกว่าความเข้าใจของเด็ก นำมาสร้างให้เป็นนิทานมี เรื่องราวที่ สนุกสนานก็จะทำให้เด็ก ๆ เข้าถึงสิ่งที่ครูต้องการจะสื่อสารได้โดยง่ายดวย

4. นิทานช่วยแก้ไขพฤติกรรมและสร้างเสริมคุณธรรม ในเด็กเล็ก ๆ ครูสามารถใช้ นิทาน แก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้เป็นอย่างดี โดยหยิบยกพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องซึ่งครูได้ สังเกตเห็นในห้องเรียน ในสนามกลางแจ้ง ในการเล่นของเล่นตามมุมต่าง ๆ ในการตรวจสอบสภาพ ตอนเช้า และในกิจกรรมประจำวันต่าง ๆ เช่น เล่นของเล่นแล้วไม่เก็บเข้าที่ พูดจาหยาบคาย ทั้งขยะ ไม่เป็นที่ ไม่ยอมแบ่งปันของเล่นให้เพื่อน รังแกเพื่อน รังแกสัตว์ รับประทานอาหารที่ไม่มี ประโยชน์ การ ไม่ชอบอาบน้ำ แปรงฟัน ฯลฯ นำมาผูกขึ้นเป็นนิทานโดยไม่เอ่ยชื่อว่าเป็นพฤติกรรม ของเด็กคนใดมาเล่าให้ฟังในชั้นเรียน พฤติกรรมใดที่พบว่ามีการทำผิดกันมากๆ ครูก็ควรจะนำ นิทานที่เกี่ยวกับพฤติกรรมนั้น มาเล่าให้ฟังเสมอๆ โดยเน้นให้เห็นถึงผลไม่ดีที่ตัวเองของเรื่องได้รับ เมื่อตัวเองเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไม่กระทำในสิ่งที่ไม่ดีก็ได้รับรางวัลหรือสิ่งที่ดีตอบแทน เป็นต้น

5. นิทานจุดประกายความคิดและสร้างประสบการณ์ทางภาษา ในการเล่านิทาน ให้เด็ก ปฐมวัยฟัง หากครูได้กระทำอย่างสม่ำเสมอ นอกจากจะเป็นการจุดประกายความคิดในเรื่องต่าง ๆ ให้แก่เด็ก ๆ แล้ว ครูยังสามารถใช้กิจกรรมการเล่านิทานชักชวนให้เด็ก ๆ สนทนากันเกี่ยวกับเนื้อ

เรื่อง นิทาน เกี่ยวกับตัวละครและธรรมชาติที่เกี่ยวข้องส่งเสริมให้แสดงละครโต้ตอบกัน หรือให้เด็ก ๆ ทดลอง เล่านิทานต่อ ๆ กัน คนละประโยคสองประโยค นิทานเรื่องนั้น ๆ จะกลายเป็นสื่อให้เด็กได้ฝึก ประสบการณ์ทางภาษาที่น่าสนุกสนานยิ่งขึ้น

6. นิทานช่วยปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติ นิทานเป็นหนทางที่จะ นำไปสู่ การปลูกฝังเรื่องการอนุรักษ์ธรรมชาติให้แก่เด็ก ๆ ได้เป็นอย่างดี นอกจากจะผูกเรื่องเป็นเชิงอนุรักษ์โดยตรง แล้ว การที่ครูกำหนดตัวละครให้เป็นสัตว์ ต้นไม้ ก้อนหิน หอยน้ำ เมฆฝน ลมธาร ฯลฯ จะช่วย สร้างสรรค์ความเมตตากรุณา ความเอื้ออาทร และผูกพันกับธรรมชาติให้เกิดขึ้นภายในจิตใจของเด็ก เด็กจะมองธรรมชาติรอบตัวอย่างเป็นมิตร และด้วยความรู้สึกที่ธรรมชาติเหล่านั้นเป็นหนึ่งเดียวกับ ตัวเขา ซึ่งนักการศึกษากลุ่ม นีโอ ฮิวแมนนิสต์ (Neo-Humanistic) ได้ให้ความสำคัญกับนิทานเป็น อย่างยิ่งถึงกับกล่าวว่า ข้อคิด คุณธรรม ความรู้ และประสบการณ์ต่างๆ จากนิทาน จะถูกเก็บไว้ใน จิตใต้สำนึก (Sub-Conscious) ของเด็กไปตลอดชีวิต และกลายเป็นความทรงจำที่ล้ำลึก (เกียรติวรรณ อมวศยกุล, 2536 : 28) 7. นิทานทำให้เกิดความคิด สร้างสรรค์ นิทานเป็นกิจกรรมที่จะก่อให้เกิดประกายแห่ง ความคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้เนื่องจากขณะรับฟังนิทานนั้นความรู้สึกแปลกใหม่ ความฉงนสนเท่ห์ ทั้ง ประหลาดใจ ตื่นเต้น ระทึกใจ ชื่นชม เบิกบานใจ ฯลฯ จะทำให้เด็กเกิดความอยากรู้อยากเห็น อยาก ทดลอง อยากทำ อยากสัมผัส สมดังที่อริสโตเติล นักปราชญ์โบราณได้กล่าวไว้ว่า “ความรักแห่ง ความรู้ เริ่มต้นจากความสงสัยและความประหลาดใจ” ดังนั้นหากครูผู้สอนสามารถเล่าหรืออ่านนิทานให้ “กระตือรือร้น” เด็ก ๆ แล้วทำกิจกรรมอื่น ๆ ต่อเนื่องกันไป จะส่งผลให้กิจกรรมต่อเนื่องนั้น ได้รับการสนองตอบจากเด็กอย่างกระตือรือร้นและ “ใส่ใจ” อย่างเต็มที่ การรับรู้และการเรียนรู้ ของเด็ก ๆ จะเป็นไปอย่างเต็มสุข และมีประสิทธิภาพอย่างแน่นอน

7. นิทานช่วยให้เด็กหายป่วยเร็วขึ้น นิทานเป็นเครื่องประเทืองใจสำหรับเด็กป่วย การที่เด็กป่วยต้องนอนอยู่บน

เตียงนาน ๆ จะทำให้สภาพจิตใจเศร้าหมองเนื่องจากไม่ได้วิ่งเล่นเคลื่อนไหว ตามภาวะธรรมชาติของเด็ก นิทานจะทำให้จิตใจของเขาสดชื่น ถึงแม้จะเคลื่อนไหวร่างกายไม่ได้ แต่ การได้ฟังนิทานทำให้เด็กสามารถเคลื่อนไหวทางความคิดและจินตนาการได้ ความสัมพันธ์ ระหว่างกายและจิตใจเป็นสิ่งที่ยอมรับกัน โดยทั่วไปทั้งในทางการแพทย์และทางด้านจิตวิทยา เมื่อจิตใจของเขาสดชื่นเบิกบานย่อมจะส่งผลสืบเนื่องไปถึงร่างกาย อันอาจจะเป็นเหตุให้อาการป่วย ของเด็กทุเลาเบาบางลงหรืออาจจะหายป่วยเร็วขึ้นได้

8. นิทานช่วยให้เด็กจิตใจสงบและหลับง่าย นิทานช่วยให้การนอนหลับของเด็ก เป็นการพักผ่อนที่สมบูรณ์ช่วงเวลาก่อนนอนหลับเป็นช่วงสำคัญช่วงหนึ่งในชีวิตประจำวันของ เด็กปฐมวัย และเป็นช่วงที่ดีที่สุดของครอบครัว พ่อแม่จะมีเวลาว่างได้อยู่กับลูก ๆ และเด็ก ๆ จะอยู่ ในภาวะ

จิตใจที่สงบยินดีรับฟังทุกสิ่งทุกอย่าง ถ้าพ่อแม่ ฉวยโอกาสสร้างสัมพันธภาพที่อบอุ่นให้ เกิดขึ้น ด้วยการเล่านิทานที่มีเนื้อเรื่องที่สดชื่นงดงาม สงบเยือกเย็น สอดแทรกคติธรรม ข้อเตือนใจที่งดงาม โดยปฏิบัติเป็นประจำทุกวัน เด็กก็จะนอนหลับไปด้วยความรู้สึกผ่อนคลายเก็บเรื่องราวที่งดงามที่ได้ ยินได้ฟังนั้นสะสมไว้ในจิตใจ ได้สำนึกสัมผัสเสมอและหล่อหลอมรวมกันเข้าเป็นบุคลิกภาพทางความคิด และจริยธรรมของเด็ก ซึ่งจะปรากฏให้เห็นเด่นชัดขึ้นเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในภายหลังกนิทานเป็นสื่อที่ จะช่วยส่งเสริมให้เด็กรักหนังสือ และรักการอ่าน ถ้าหากครูจัดหนังสือนิทานดี ๆ เหมาะสมกับวัย และความสนใจของเด็ก มีภาพโต ๆ ชัดเจน สีสันงดงามมาอ่านให้เด็กฟังอย่างสม่ำเสมอ เด็กจะสนใจ ภาพเมื่อครูอ่านให้ฟังพร้อมทั้งชี้ภาพให้ ดู ความสนใจภาพและสนใจเรื่อง จะนำไปสู่การสนใจ ตัวอักษร ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมทางด้านจิตใจ และเจตคติของเด็กในเรื่องการอ่าน เป็นการกระตุ้น ให้เด็กสนใจใคร่รู้ อยากจะอ่านหนังสือให้รู้เรื่องด้วยตนเอง

9. นิทานช่วยลดความก้าวร้าวและช่วยให้ผู้ใหญ่เข้าใจความต้องการของเด็ก นิทานมีส่วนช่วยให้สุขภาพจิตของเด็กปฐมวัยดีขึ้น สบายรับเด็กที่มีอารมณ์ก้าวร้าว รุนแรง การได้ฟังนิทานจะทำให้อารมณ์ของเด็ก เยือกเย็นลงได้ สำหรับเด็กที่เก็บตัว เงียบขรึม ไม่ช่างพูด ช่างคุย มักจะชอบฟังนิทาน ความสนใจตัวละครในนิทาน จะทำให้เขารู้สึกว่าเขามีเพื่อน เด็ก ๆ จะรู้สึกเป็นสุขในขณะที่ฟังนิทานเพราะเป็น โอกาสที่จะได้ใกล้ชิดคลอเคลียผู้ใหญ่และ โดยปรกติเมื่อฟังนิทานเด็กจะเปรียบเทียบตัว เองของนิทานกับตัวเอง เมื่อตัวเองได้รับความสุขในตอนจบ เด็กผู้ฟังก็จะพลอยรู้สึกเป็นสุขไปด้วย การซักถามพูดคุยระหว่างการเล่านิทาน และหลังจากการเล่านิทานจะทำให้ผู้ใหญ่เข้าใจความต้องการ ของเด็ก ๆ และสามารถสนองความต้องการดังกล่าวได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

10. นิทานช่วยขยายประสบการณ์ นิทานช่วยขยายประสบการณ์ของเด็กให้กว้างขวางขึ้น ถ้าครูพี่เลี้ยง หรือพ่อแม่ พยายามสอดแทรกความรู้ต่าง ๆ เช่น ภาษา คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ ฯลฯ ลงในนิทานที่นำมาเล่าให้เด็กฟัง

11. นิทานช่วยเปลี่ยนบรรยากาศการเรียน นิทานช่วยเปลี่ยนบรรยากาศที่น่าเบื่อหน่ายใน บางขณะ เมื่อครูสังเกตเห็นว่า เนื้อหาที่ครูสอนซ้ำซากจำเจหรือมีเรื่องราวที่ค่อนข้างเคร่งเครียด ถ้าหาก ครูจะเปลี่ยนบรรยากาศที่น่าเบื่อหน่ายนั้นมาเป็นการเล่านิทานสั้น ๆ ก้นเวลาจะทำให้เด็กกลับกระตือรือร้นในการเรียนขึ้นอีกครั้งหนึ่งได้ จุดประสงค์ของการเล่านิทาน กรมวิชาการ (2546 : 143-144) ได้ให้ข้อคิดในการเล่านิทานเพื่อนำเด็กปฐมวัยไปสู่ การอ่านดังนี้

1. ฝึกการฟัง การที่เด็กมีความสนใจและตั้งใจฟัง เด็กจะสามารถจดจำชื่อ ลักษณะ ตัวละคร ความต่อเนื่องของเรื่องราวได้ ได้รู้จักคำศัพท์ใหม่ ขณะที่ครูเล่าเด็กมีอารมณ์คล้อยตาม เรื่องราวเป็นอย่างดี

2. ฝึกการพูด ครูให้เด็กหัดพูด คำศัพท์ใหม่ ข้อความบางตอน หรือคำกลอนง่าย ๆ จากนิทาน ให้เด็กมีส่วนร่วมในการเล่านิทาน เช่น การวิจารณ์นิทานที่ได้ฟัง ตอบคำถามจากเรื่อง หรือหัดเล่าเรื่องที่ตนเองชอบ

3. ฝึกการสังเกต เด็กทุกคนมักช่างสังเกตและจะมีคำถาม อะไร หรือทำไมอยู่เสมอ ครูผู้เล่าจะต้องตอบข้อสงสัยนั้นให้เป็นที่พอใจ อาจเป็นขณะที่กำลังเล่า หากไม่เป็นการขัดจังหวะ การเล่ามากเกินไป หรืออาจบอกให้รอจนครูเล่าจบก่อน การให้ข้อสงสัยเป็นการตอบสนอง ความอยากรู้เพื่อพัฒนาสมองและเพิ่มพูนประสบการณ์ให้กับเด็กมากขึ้น สรุปได้ว่า การเล่า นิทานหรืออ่านนิทาน ให้เด็กฟัง สามารถส่งเสริมทักษะทางภาษา ให้กับเด็กได้ดีทั้ง การฟัง การพูด การรู้จักคำศัพท์ใหม่ การเพิ่มพูนประสบการณ์ และสนองตอบต่อ ธรรมชาติและความต้องการของเด็ก กุศลา ตันติผลาชีวะ (2547 : 226) ได้กล่าวว่าการเล่านิทานให้เด็กฟังนั้นมีเป้าหมาย สำคัญอยู่ 3 ประการ คือ

1. ต้องการให้เด็กได้พัฒนาภาษาและความคิด การเล่านิทานจึงไม่ควรมาจากครูคนเดียว ครูควรให้เด็กเป็นผู้เล่านิทานเองด้วย เพราะการให้เด็ก เป็นผู้เล่านิทานเองจะช่วยให้เด็กได้ แสดงออกถึงความรู้สึก ได้ขยายความคิดของตนเองให้กระจ่าง และพัฒนาทางภาษา การเริ่มต้นให้เด็ก เล่านิทาน อาจใช้คำถามนำ ใช้ภาพหรือเริ่มต้นเรื่องให้ก็ได้ แต่ถ้าเป็นนิทานที่ครูเล่าเอง ควรมีการถามตอบได้ที่ทำให้เด็กคิดระหว่างการเล่านิทานด้วย สร้างความรักการอ่านหนังสือให้กับเด็ก เวลาเล่านิทานเป็นเวลาที่สร้างความสนใจ ในการอ่านหนังสือให้กับเด็กมาก ครูควรเตรียมพร้อมโดยการอ่านนิทานเล่มที่จะเล่าให้เข้าใจจำได้ เวลาอ่านให้เปิดหนังสือเสมอตาเด็ก คาคูจับที่เด็ก คอยสังเกตเวลาเล่านิทานควรจัดเป็นกลุ่มเล็ก 4-5 คน ถ้าทำไม่ได้ก็ให้เด็กนั่งเป็นวงเห็นหน้าครูชัดเจน และครูเห็นเด็กทุกคน ถ้าเด็กรู้สึกเพลิดเพลินกับ นิทานจากหนังสือที่ครูเล่า เด็กจะชอบและสนใจที่จะหาอ่านด้วยตนเอง สิ่งนี้เป็นจุดเริ่มต้นของการ สร้างนิสัยรักการอ่านและความรักหนังสือที่ดี

2. สร้างการเรียนรู้อย่างมีวัตถุประสงค์ ดังกล่าวแล้วว่า เนื้อหานิทานและเรื่องราวต่าง ๆ ของนิทาน ครูสามารถบูรณาการข้อความรู้ลงไปนิทานเพื่อให้เด็กเรียนรู้ได้ เช่น การสร้างวินัยด้วยนิทาน การสอนคณิตศาสตร์ด้วยนิทาน การเล่ามีความสำคัญมาก ผู้เล่าที่ดี ต้องสนุกไปกับนิทาน และสามารถสื่อสารเรื่องราวให้เด็กเกิดความกระตือรือร้นที่จะฟัง พอจะ สรุปได้ว่า จุดประสงค์ของการเล่านิทาน คือ การที่ใช้นิทานเพื่อเป็นสื่อ ในการ เรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ และพัฒนาด้านภาษา ความคิด ความเข้าใจ และจินตนาการด้านอารมณ์ จิตใจ สติปัญญา สร้างสมาธิ สอดแทรกคติสอนใจ และปลูกฝังคุณธรรมให้เกิดขึ้นภายในตัวเด็ก คุณค่าของนิทานที่มีต่อการเรียนการสอนของเด็ก ปฐมวัย เกริก ชุ่มพันธ์ (2539 : 55 - 56) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเล่านิทานดังนี้

1. เด็กๆหรือผู้ฟังจะเกิดความรู้สึกอบอุ่นหรือใกล้ชิดกับตนเองกับผู้เล่า

2. เด็กๆ หรือผู้ฟังจะเกิดความรู้สึกร่วมในขณะฟัง ทำให้เด็กเกิดความเพลิดเพลิน มั่นคลาย และสดชื่นแจ่มใส

3. เด็กๆ หรือผู้ฟังจะมีสมาธิหรือความตั้งใจที่มีระยะเวลานานขึ้นหรือยาวขึ้นโดยเฉพาะ ถ้าที่มีความสามารถในการดึงดูดให้ผู้ฟังหรือเด็กๆ มีใจจดจ่ออยู่ กับเรื่องราวที่ผู้เล่าเล่าเรื่องที่มีความยาว

4. เด็กๆ และผู้ฟังจะถูกกล่อมเกลาคด้วยนิทานที่มีเนื้อหาส่งเสริมคุณธรรมและ จริยธรรม ทำให้เด็กๆ และผู้ฟังเข้าใจในความคิดและความงามยิ่งขึ้น

5. นิทานจะช่วยทำให้เด็กๆ หรือผู้ฟังสามารถใช้กระบวนการคิดในการพิจารณา แก้ปัญหาได้

6. นิทานจะช่วยทำให้เด็กๆ หรือผู้ฟังมีความละเอียดอ่อนรู้จักการรับและการให้มองโลกในแง่ดี

7. นิทานสามารถสร้างความกล้าให้กับเด็กๆ หรือผู้ฟังในการแสดงออกผ่านกระบวนการคิดที่มีประสิทธิภาพ

8. เด็กๆ และผู้ฟังจะ ได้ความรู้ที่เป็นประโยชน์และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ กับชีวิตประจำวันได้

9. นิทานช่วยส่งเสริมจินตนาการที่กว้างไกลไร้ขอบเขตให้กับเด็กหรือผู้ฟัง

10. นิทานสามารถช่วยให้เด็กและผู้ฟังได้รู้จักการใช้ภาษาที่ถูกต้อง สมศักดิ์ ปริวีระ (2542 : 59 - 62) กล่าวว่า การเล่านิทานเป็นวิธีการให้ความรู้วิธีหนึ่งที่ ทำให้เด็กสนใจในการเรียนรู้ สามารถจดจำ กล้าแสดงออก และมีแรงจูงใจที่จะเปิดรับพฤติกรรม ที่ฟังปรารถนา นอกจากนั้นยังช่วยตอบสนองความต้องการของเด็ก เช่น ความอยากรู้อยากเห็น ความสัมฤทธิ์ผล ความต้องการเป็นที่ยอมรับ เนื้อหาของนิทานที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการ ดังกล่าว จะช่วยให้เด็กสนใจ ความปรารถนาและมีความสุข กระจิออริ้นที่จะเรียนรู้ นิทานมี ความสำคัญและมีประโยชน์ต่อเด็กดังนี้

1. เป็นเครื่องมือในการสอนที่มีประสิทธิภาพในการชักจูงให้ผู้เรียนได้คล้อยตาม เป็นตัวกระตุ้นและแรงจูงใจในตัวผู้เรียน ทั้งยังเป็นการกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และการแสดงออก ซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและบุคลิกภาพของผู้เรียน

2. เป็นเครื่องกระตุ้นและโน้มน้าวให้เด็กเปิดใจที่จะยอมรับพฤติกรรมด้านต่างๆ และ ตอบสนองความต้องการทางธรรมชาติของเด็กด้วย

3. เป็นตัวแทนในการหล่อหลอมพฤติกรรมและบุคลิกภาพของเด็กนอกจากนี้ นิทานมี ประโยชน์และคุณค่าต่อเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมาก นิทานช่วยส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ทั้งทาง ร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ให้เหมาะสมกับพัฒนาการตามวัย และยังช่วยปรุงแต่งบุคลิกภาพ

แก้ไขพฤติกรรมของเด็กให้เป็นไปตามความชอบในนิทานที่ เด็กชื่นชอบ รวมทั้งยังเปิดโลกจินตนาการ ให้กว้างไกล และมีสัมพันธภาพอันดีกับบุคคลรอบข้าง เป็นเครื่องกระตุ้นให้เด็กยอมรับพฤติกรรม ต่างๆ และเป็นต้นแบบในการหล่อหลอมพฤติกรรมและบุคลิกภาพของเด็ก ภารดี ศรีประจักษ์ (2542 : 30) ได้กล่าวถึง คุณค่าของนิทานต่อการเรียนการสอนดังนี้

1. ให้ความบันเทิงใจกับเด็กๆ ทำให้ผ่อนคลายอารมณ์ ได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ทำให้เด็กผ่อนคลายใจสมวัย
 2. นิทานใช้นำเข้าสู่บทเรียน
 3. นิทานช่วยเปลี่ยนทัศนคติที่ไม่ดี หรือคิดบางประการของเด็กเกี่ยวกับความเชื่อ ความกลัว และสอนจริยธรรมแก่เด็ก
 4. นิทานจะทำให้เด็กๆ หรือผู้ฟังสามารถใช้กระบวนการคิดพิจารณาแก้ปัญหาได้
 5. ใช้นิทานเป็นเครื่องมือฝึกทักษะทางภาษาและกระบวนการคิด
 6. ฝึกให้เด็กเป็นผู้รู้จักฟังมีสมาธิรู้จักสำรวจอริยาบถของตนเอง
 7. ใช้นิทานส่งเสริมการอ่าน
 8. ใช้นิทานเพื่อสร้างความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับเด็กซึ่งจะส่งผลไปถึงการปกครองเด็ก
- สรุปได้ว่านิทานมีคุณค่าและประโยชน์คือเป็นวิธีการให้ความรู้ที่จะทำให้เด็กสนใจเรียนรู้ สามารถจดจำและกล้าแสดงออกปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน แก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็ก จากตัว แบบในนิทานที่เด็กประทับใจสร้างสมาธิ ผ่อนคลายอารมณ์สร้างความสัมพันธ์ ใกล้ชิดระหว่างผู้เล่าและผู้ฟัง

หลักในการเลือกนิทานที่จะนำมาเล่าให้เด็กฟัง

สมใจ บุญอุรพิทัญญู (2539 : 7 - กล่าวไว้ว่า การเลือกนิทานที่จะนำมาเล่าให้เด็ก ฟัง ควรคำนึงถึง อายุและความสนใจของผู้ฟัง เด็กปฐมวัย อายุระหว่าง 4-6 ปี จะสนใจตัวเองน้อยลง เริ่มสนใจภายนอกมากขึ้น มีอารมณ์รักสนุก ชอบฟังนิทานประเภทต่างๆ โดยเฉพาะเรื่องที่มีสัตว์พูดได้ นิทานสำหรับเด็กปฐมวัยนั้นมีหลายประเภท เช่น นิทานที่เล่นคำเล่นเสียงจังหวะคำ นิทานที่มีคำคล้องจอง มีคำซ้ำๆ กันที่น่าฟัง นิทานที่กระตุ้นจินตนาการ และคอยสนองให้เด็กได้แสดงท่าทาง นิทานที่รับรู้และเข้าใจความรู้สึกของเด็ก และให้ความเห็นอกเห็นใจ หนังสือที่นำมาเล่านั้นควรมีภาพประกอบที่ชัดเจน สีสันสวยงามและเสนอภาพที่สะท้อนความคิดของเด็กในทางที่ดีงาม ระยะเวลา ในการเล่า ในระยะแรกควรใช้เวลาประมาณ 15 - 20 นาที

เกริก ชื่นพันธ์ (2539 : 57 - 59) ได้กล่าว คือ การเลือกนิทานที่จะเล่าให้เด็กฟังนั้น ผู้เล่า นิทาน จำเป็นที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจ ประสบการณ์ และความสามารถที่จะแยกแยะเลือกนิทาน ให้เหมาะสมกับความสนใจ และความต้องการของเด็ก เด็กวัยระหว่าง 4 - 6 ปี จะให้ความสนใจกับ

ตัวเองน้อยลงหันมาสนใจสิ่งแวดล้อมรอบๆตัวมากขึ้นแต่ความสนใจของเด็กในวัยนี้ยังเป็นระยะต้น เท่านั้น คำกลอนที่มีคำคล้องจอง เช่น เพลงกล่อมเด็ก คำทาทที่ประลองปัญญานิทานที่เป็นคำประพันธ์ สัมผัสคล้องจองเล็กๆจะชอบมากเช่นหนูมีกับหนูมาหนูมากับหนูมีหนูมีมีตุ๊กตาหมาหนู นามีตุ๊กตาทมี เป็นต้นนอกจากนี้วัยเด็กยังชอบนิทานที่ตัวเดินเรื่องหรือตัวเอกเป็นสัตว์พูดได้ เช่นหมาป่าพูดได้คุย กับหนูน้อยหมีแดง เป็นต้น นิทานที่เหมาะสมและควรเล่าให้เด็กฟังนั้น ควรเป็นนิทานที่เปี่ยมด้วย คุณค่าทางเนื้อหาได้อรชรรส รูปแบบการใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษา ความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมคุณภาพ ขระดับสติปัญญาและจิตใจในทางที่ดี นิทานที่เล่าให้เด็กฟัง นอกจากบึงจัยข้างต้นแล้ว ผู้เล่ามีส่วน อย่างมากในการนำเสนอใ้ให้นิทาน เรื่องนั้นมีความสนุกสนานเหมาะสมกับวัยของเด็ก มีแง่มุม มีชั้นเชิง และเห็นรายละเอียดที่จะเล่าให้เด็กฟัง ไม่ว่าจะเป็นการเล่านิทานปากเปล่า นิทานวาดไปเล่าไป และ ลีลาการเล่านิทานจะต้องส่งผลให้ผู้ฟังหรือเด็กๆ เห็นภาพพจน์และเกิดความสนุกสนานประทับใจ

ดวงเดือน แสงสว่าง (2543 : 44) การเลือกนิทานสำหรับเด็กปฐมวัย การเลือกนิทาน สกหรับบทมาเล่า หรืออ่าน ให้เด็กปฐมวัยฟัง เป็นเรื่องที่ครูจะต้องพิถีพิถัน และพิจารณาเรื่องที่จะ นำมาเล่าให้รอบคอบ ทั้งนี้เพราะการฟังนิทานเป็นกิจกรรมที่จะส่งผลกระทบต่อจิตใจและพฤติกรรม ของเด็ก ดังนั้นเมื่อจะเลือกนิทานมาเล่าหรืออ่านให้เด็กฟัง ครูจึงต้องคำนึงถึงองค์ประกอบทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องและใช้ความประณีต ละเอียดอ่อนเป็นพิเศษ ลักษณะของ นิทานที่ควรเลือกมี ลักษณะดังนี้

1.นิทานที่ครูเลือกจะต้องเหมาะสมกับวัย ความพร้อมและวุฒิภาวะของเด็ก ดังได้ กล่าวแล้วว่าเด็กยังเล็ก เนื้อเรื่องของนิทานจะต้องเป็นเรื่องที่แสดงข้อเท็จจริงเพื่อใ้เด็กเกิดความคิด รวบยอดที่ถูกต้อง สำหรับเด็กโตครูควรนำเรื่องที่แปลกๆ มหัศจรรย์เพื่อฝันมาเล่าและไม่ควรจะเป็นเรื่องที่ซ้ำกับเรื่องเดิม

2.นิทานเรื่องนั้นสนองความต้องการพื้นฐานและความต้องการตามธรรมชาติของเด็ก ได้มากน้อยเพียงไร อย่างน้อยที่สุดนิทานเรื่องนั้นจะต้องทำให้เด็กได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน เช่น มีเรื่องขบขัน การเล่นและการท่องเที่ยว เป็นต้น

3. นิทานควรจะได้มีส่วนในการกระตุ้นปลูกฝังจินตนาการของเด็ก เนื้อหาจึงควรมี สิ่งที่เป็นสุนทรียภาพความงดงาม ตื่นตาตื่นใจปรากฏอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่เด็กอยู่ ในช่วง อายุ 4-6 ขวบ ซึ่งเป็นช่วงที่เด็กกำลังพัฒนาความคิดเชิงจินตนาการ ดังนั้นการเลือกเรื่อง นิทานมาเล่าหรืออ่านให้เด็กวัยนี้ฟัง ควรจะเลือกเรื่องที่มีการพรรณนาถึงความงดงามของธรรมชาติ ลักษณะที่แปลกประหลาดน่าพิศวงของสัตว์ ความงดงามของนางฟ้าหรือความน่าเกลียดน่ากลัวของ แม่มด ความน่ารักน่าเอ็นดูของสัตว์ตัวเล็ก ๆ ฯลฯ

4.นิทานที่นำมาเล่าหรืออ่านให้เด็กปฐมวัยฟัง จะต้องเป็นวรรณกรรมที่ดีทั้งโครงเรื่อง พฤติกรรมที่เด่นชัดของตัวละคร แนวความคิดที่สร้างสรรค์ และภาษาที่เหมาะสม ชัดเจน ง่ายและเป็นภาษาที่สุภาพ เสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาแก่เด็ก ๆ ในการเผชิญอุปสรรคและความยากลำบาก ด้วย วิธีการที่สร้างสรรค์ ใช้ความพากเพียร มานะอดทน และสติปัญญาในการแก้ไขปัญหา

5.เลือกนิทานที่มีเนื้อหาหลากหลาย ตัวละครเอกอยู่ในวัยเดียวกับเด็ก แม้ว่าตัวละคร จะเป็นสัตว์ก็ต้องมีพฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นเด็กเช่นเดียวกับผู้ฟัง ในการเลือกนิทานมาเล่าหรืออ่าน แต่ละครั้งควรจะให้มมีเนื้อเรื่องที่แตกต่างกันออกไปหลาย ๆ แนว

6.นิทานที่ดีควรจะมีการแทรกบทลงโทษบ้าง แต่ต้องเป็นบทลงโทษที่ไม่หยาบคาย สิ่งที่ ครูควรระมัดระวังเป็นอย่างยิ่งคือ อย่าเลือกนิทานที่มีบทลงโทษที่มีลักษณะเป็นการกลั่นแกล้ง ให้ผู้อื่นเจ็บปวด เป็นบทลงโทษที่อยู่นความอับอายของผู้อื่น ซึ่งลักษณะเช่นนี้อาจจะทำให้เด็กเอา อย่างได้

7. นิทานที่มีเนื้อหาสาระที่มุ่งให้เด็กได้ขยายประสบการณ์ ได้รับข้อมูลข่าวสารแปลก ใหม่ ก็เป็นนิทานที่ครูสมควรจะเลือกมาเล่าให้เด็ก ๆ ฟังโดยพิจารณาให้เหมาะสมกับช่วงอายุ วุฒิภาวะ และประสบการณ์พื้นฐานเดิมของเด็ก

8. นิทานที่สมควรแก่การเลือกมาเล่าหรืออ่านให้เด็กฟังควรจะเป็นนิทานที่ช่วยปลูกฝัง ลักษณะนิสัยที่ดีงามให้แก่เด็ก ๆ ลักษณะตัวเอกที่ปรากฏในนิทานจะต้องเป็นตัวแทนที่ดี สำหรับเด็ก ๆ หรืออาจจะเป็นตัวแบบที่มีพฤติกรรมไม่ดีในเบื้องต้น แล้วกลับแปรเปลี่ยนนิสัยไปในทางที่ถูกต้องดีงาม มีจรรยาบรรณที่น่าชื่นชม และมีพฤติกรรมที่สังคมยอมรับในที่สุด

3.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นางสาวจิราพร ศรีพรหม (2559,หน้า บทคัดย่อ) เรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะทางคณิตศาสตร์ด้านการเรียนรู้ตัวเลข 0 – 10 สำหรับเด็กปฐมวัย โดยใช้นิทานคำกลอน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดฝึกทักษะทางคณิตศาสตร์ด้านการเรียนรู้ตัวเลข 0-10 สำหรับเด็กปฐมวัย โดยใช้นิทานภาพคำกลอน ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดฝึกทักษะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมใจ พวงมาลี (2549,หน้า บทคัดย่อ) เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นมือที่มีผลต่อพัฒนาการด้านสังคมของเด็กปฐมวัย พบว่า พัฒนาการด้านสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นมือเป็นรายสัปดาห์ ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 1 – 8 สูงขึ้นทุกสัปดาห์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นางอรัญญา เพิ่มพิรพัฒน์ (2548,หน้า บทคัดย่อ) เรื่อง การศึกษาความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อเสริมประสบการณ์ พบว่าผลการเปรียบเทียบ

ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อเสริมประสบการณ์ กับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 75 สรุปได้ดังนี้ ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อเสริมประสบการณ์ด้านการพูดหลังการจัดประสบการณ์ สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อเสริมประสบการณ์ด้านการฟัง หลังการจัดประสบการณ์ สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อเสริมประสบการณ์ด้านการอ่านหลังการจัดประสบการณ์ สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อเสริมประสบการณ์ด้านการเขียน หลังการจัดประสบการณ์ สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่า การสร้างหนังสือนิทานมีประโยชน์ต่อการส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

การพัฒนาหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย ผู้รายงานได้ดำเนินการออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย ให้มีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนที่ 2 การเปรียบเทียบพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขก่อน-หลังจากการใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย ให้มีประสิทธิภาพ

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูลในการพัฒนาหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ตำแหน่งเป็นผู้ชำนาญการด้านการจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัย จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

1. อาจารย์จุฑาทิพย์ โอบอ้อม อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษานปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

2. นางเฉลย มาหล้า ครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลหนองปลิง

3. นางสาวรัตติกาล ชอระสี ครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลหนองปลิง

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 1 เล่ม

ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพของหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย ที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความสอดคล้ององค์ประกอบหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขั้นตอนในการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย ผู้รายงานได้วิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาการพัฒนารองของเด็กปฐมวัยด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย โดยดำเนินการดังนี้

1. กำหนดแหล่งข้อมูลงานวิจัยเกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาการพัฒนารองของเด็กปฐมวัย ด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดจากการส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย และกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศนโยบายเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษา โดยยึดคุณธรรมนำความรู้ สร้างความตระหนักสำนึกในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตยพัฒนาคนโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข โดย 8 คุณธรรมพื้นฐานประกอบด้วย 1) ขยัน 2) ประหยัด 3) ซื่อสัตย์ 4) มีวินัย 5) สุภาพ 6) สะอาด 7) สามัคคี และ 8) มีน้ำใจ ทั้งนี้ ผู้รายงานได้นำปัญหาการส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเรื่อง มีวินัย สามัคคี และมีน้ำใจ มาใช้ในการสร้างเนื้อหาของหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย

2. ดำเนินการสังเคราะห์ข้อค้นพบของงานวิจัย โดย

ขั้นที่ 1 ทำการศึกษาข้อค้นพบจากงานวิจัยเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย และศึกษาหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย

ขั้นที่ 2 ทำการอ่านข้อค้นพบของงานวิจัยให้เข้าใจ แล้วทำการเรียบเรียงสาระสำคัญของข้อค้นพบด้วยกัน

ขั้นที่ 3 นำเสนอผลการวิจัยซึ่งเป็นผลจากการสังเคราะห์ข้อค้นพบ เพื่อนำไปพัฒนาเป็นหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 1 เล่ม

3. นำหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 1 เล่ม ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อหาความสอดคล้องขององค์ประกอบของ

หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC)

4. ปรับปรุงหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็กปฐมวัย ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

5. นำหนังสือหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็กปฐมวัย ไปใช้กับเด็กปฐมวัย ของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลหนองปลิง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ระดับปฐมวัยอายุ 3-4 ขวบ จำนวน 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ในขั้นตอนการพัฒนาหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

1. หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 1 เล่ม

2. แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านความสอดคล้องของหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นการพัฒนาหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัยผู้รายงานได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นต่อไปนี้

1. นำแบบสอบถามความคิดเห็นด้านความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบของหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย ที่ผู้เชี่ยวชาญตอบ มาตรวจสอบความสมบูรณ์

2. นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนน โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2531, หน้า 124)

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ หากความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency = IOC)

$$IOC = R \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็น
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

นำคำตอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาให้คะแนนดังนี้

+1 คะแนน เมื่อผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นโดยแน่ใจว่า องค์ประกอบของหนังสือ
 นิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย มีความสอดคล้องกัน

0 คะแนน เมื่อผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นโดยไม่แน่ใจว่า องค์ประกอบของหนังสือ
 นิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย มีความสอดคล้องกัน

-1 คะแนน เมื่อผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นโดยแน่ใจว่า องค์ประกอบของหนังสือ
 นิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย ไม่มีความสอดคล้องกัน

3. นำผลจากการให้คะแนนมาทำการวิเคราะห์ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่าง
 องค์ประกอบของหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็ก
 ปฐมวัย โดยใช้วิธีหาค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC) ของ โรวินเนลลี (Rovinelli) และ แฮมเบิลตัน
 (R.K.Hambleton) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2531, หน้า 124)

4. นำค่าดัชนีความสอดคล้องที่คำนวณได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ซึ่งมีเกณฑ์ที่ใช้ใน
 การพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2531 หน้า 124)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
มากกว่าหรือเท่ากับ 0.50	องค์ประกอบของหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็กปฐมวัย มีความสอดคล้องกันอย่างแท้จริง
น้อยกว่า 0.50	องค์ประกอบของหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็กปฐมวัย ไม่มีความสอดคล้องกัน

ขั้นตอนที่ 2 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขก่อน-หลังจากการใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

การสอนโดยใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัยในครั้งนี้ ได้จาก การสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) โดยเลือกเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลหนองปลิง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ อายุ 3 – 4 ขวบ จำนวน 15 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 1 เล่ม ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 รวมเป็นเวลา 1 สัปดาห์

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขก่อน - หลังจากการใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตด้านเนื้อหาในการใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย คือ ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขหลังการใช้หนังสือส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย

แบบแผนการวิจัย

แบบแผนการวิจัยที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ใช้กลุ่มเดียวทดสอบก่อน - หลัง (One – Group Pretest- Posttest Design) ซึ่งมีลักษณะดังนี้ (รัตนะ บัวสนธิ, 2551, หน้า 65) แสดงดังนี้

$$Gr_1 = O_1 \quad T \quad O_2$$

เมื่อ Gr_1 แทน กลุ่มหนึ่ง

O_1 แทน การทดสอบก่อนเรียน

T แทน การใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย

O₂ แทน การวัดผลการส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัยหลังได้รับการใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย

การดำเนินการทดลอง

1. วัดความรู้เกี่ยวกับการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย
2. สังเกตพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย
3. สังเกตพฤติกรรมด้านเจตคติการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย

จำนวน 15 คน ก่อนทำการทดลอง โดยใช้แบบประเมินผลการพัฒนาด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย เรื่องละ 4 ครั้ง รวม 1 เรื่อง

4. ผู้รายงานได้ทำการใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัยด้วยตัวผู้รายงานเอง ช่วงเวลาที่ใช้นิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย อยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

5. ผู้รายงานดำเนินการจัดประสบการณ์และประเมินผลพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขที่เกิดขึ้นกับเด็กปฐมวัย หลังจากได้รับการจัดประสบการณ์จากหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผนการจัดประสบการณ์

6. เมื่อสิ้นสุดการทดลองกับเด็กปฐมวัย ผู้รายงานได้วัดผลการส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัยด้วยแบบประเมินด้านความรู้ ทักษะ และความรู้สึกชุดเดียวกันกับแบบประเมินด้านความรู้ ทักษะ และความรู้สึกก่อนการใช้หนังสือ

เครื่องมือที่ใช้ในประเมินผลการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลการทดลองได้แก่

1. หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 1 เล่ม
2. แผนการจัดประสบการณ์การใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย ที่ผู้รายงานพัฒนาขึ้น จำนวน 1 แผนการจัดประสบการณ์
3. แบบทดสอบความรู้พฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย
4. แบบสังเกตทักษะพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย.

5. แบบสังเกตพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัยมีคะแนนเท่ากับ 5 คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการทดลองใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย ผู้รายงานได้ดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

1. นำค่าตอบจากแบบประเมินผลการพัฒนาการด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขของเด็กปฐมวัย มาตรวจให้คะแนน โดยให้คะแนน 1 คะแนนสำหรับข้อที่เด็กแสดงพฤติกรรมได้คล่องแคล่ว มั่นคง / แสดงพฤติกรรมได้บ้างหรือไม่มั่นคง และให้ 0 คะแนน สำหรับข้อที่เด็กแสดงพฤติกรรมได้ไม่ชัดเจนหรือไม่แสดงพฤติกรรมเลย
2. นำคะแนนของเด็กปฐมวัยทั้งหมดมากหาค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. เปรียบเทียบแบบประเมินผลการส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย ด้วยการทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลัง การทดลองโดยใช้สูตร t-test Dependent
4. เปรียบเทียบผลการส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองระหว่างก่อนและหลังการใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของผลพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัยเด็กปฐมวัย

1. ค่าเฉลี่ย (ส่วน สายศและอังคณา สายศศ, 2538, หน้า 73-79)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของคะแนน
 $(\sum X)^2$ แทน กำลังสองของผลรวมของคะแนน
 n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3. การหาค่าดัชนีประสิทธิผลของหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย

$$E.I. = \frac{\sum X_{posttest} - \sum X_{pretest}}{(N)(A) - \sum X_{pretest}} \times 100$$

เมื่อ E.I. = ดัชนีประสิทธิผล
 $\sum_{posttests}$ = ผลรวมของคะแนนหลังการทดลองใช้นวัตกรรม
 $\sum_{pretests}$ = ผลรวมของคะแนนก่อนการทดลองใช้นวัตกรรม
 N = จำนวนนักเรียน
 A = คะแนนเต็มของแบบทดสอบ

4. t-test แบบ Dependent (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 104)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{(N-1)}}}$$

เมื่อ D คือ ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
 N คือ จำนวนคู่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลหนองปลิง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ผู้รายงานมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการใช้หนังสือนิทาน

ขอเสนอผลการพัฒนา ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย

2. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ก่อน-หลังจากการใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย

การตรวจสอบคุณภาพของกระบวนการพัฒนาผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย ที่ผู้รายงานพัฒนาขึ้น โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เป็นผู้ประเมินความสอดคล้องระหว่างผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย และประสิทธิภาพของผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย ก่อนนำไปทดลองใช้แสดงผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้ององค์ประกอบหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ยความสอดคล้อง
1.การจัดรูปเล่ม	
1.1 การออกแบบสวยงาม ดึงดูดความสนใจ	1.00
1.2 กระดาษที่ใช้คงทนถาวร เหมาะสม	1.00
1.3 จำนวนหน้าเหมาะสม	1.00
1.4 การเข้าเล่มมีความคงทน ถาวร เหมาะสม	1.00
1.5 ขนาดของหนังสือนิทานพอเหมาะ จับถือสะดวก	1.00
2.การจัดภาพ	
2.1 ขนาดของภาพและตัวละครแต่ละตัวเหมาะสม	1.00
2.2 ลักษณะของภาพประกอบมีความเหมาะสม	1.00
2.3 ภาพแต่ละตอนต่อเนื่องสัมพันธ์กัน	1.00
2.4 การจัดภาพเป็นระเบียบเรียบร้อย	1.00
2.4 บุคลิกตัวละครเหมาะสม	1.00
3.การดำเนินเรื่อง	
3.1 การลำดับเรื่องมีความต่อเนื่อง	1.00
3.2 ตัวละครมีความเหมาะสม	1.00
3.3 การดำเนินเรื่องน่าติดตามโดยตลอด	1.00
3.4 ลำดับภาพแต่ละภาพมีความต่อเนื่อง	1.00

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ยความสอดคล้อง
4.เนื้อหาของเรื่อง	
4.1 เนื้อเรื่องมีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	1.00
4.2 เนื้อเรื่องให้ความเพลิดเพลิน	1.00
4.3 สารของเรื่องมีประโยชน์	1.00
4.4 บทสรุปของเรื่องให้ข้อคิดน่าสนใจ	1.00
4.5 การนำประโยชน์จากนิทานไปใช้	1.00
5.การใช้ภาษา	
5.1 ตัวหนังสือมีความชัดเจน อ่านง่าย	1.00
5.2 จำนวนสุภาพ เหมาะสมกับผู้เรียน	1.00
5.3 ความยาวของเรื่องมีความเหมาะสม	1.00
5.4 ชื่อเรื่องมีความสอดคล้องกับเนื้อหา	1.00
5.5 ระดับความยากง่าย ความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	1.00

จากตารางที่ 1 แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พบว่า ค่าเฉลี่ยความสอดคล้องมีค่าเท่ากับ 1.00 หรือเท่ากับ ร้อยละ 100 ซึ่งแสดงว่า หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัยมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ผล	คะแนนพัฒนาการใช้หนังสือ ด้านความรู้ (K)	
	ก่อน	หลัง
$\sum X$	20	72
\bar{X}	1.33	4.80
ร้อยละ	26.66	96.00

จากตารางที่ 2 แสดงคะแนนวัดผลด้านความรู้ของการพัฒนาพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ก่อนและหลังจากการใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย

การหาค่าดัชนีประสิทธิผลของหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัยดังนี้

$$E.I. = \frac{\sum X_{posttest} - \sum X_{pretest}}{(N)(A) - \sum X_{pretest}} \times 100$$

- เมื่อ E.I. - ดัชนีประสิทธิผล
- $\sum_{posttest}$ - ผลรวมของคะแนนหลังการทดลองใช้นวัตกรรม
- $\sum_{pretest}$ - ผลรวมของคะแนนก่อนการทดลองใช้นวัตกรรม
- N - จำนวนนักเรียน
- A - คะแนนเต็มของแบบทดสอบ

$$= \frac{(72 - 20)}{(15 \times 5) - 20} = \frac{52}{75} \times 100 = 69.33$$

ดัชนีประสิทธิผลด้านความรู้ของหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัยมีค่าเท่ากับ 69.33 หมายความว่า เด็กมีพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข จากการใช้นิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 69.33

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ก่อน-หลังจากการใช้นิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 15 คน

การทดสอบ	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig
ก่อนการใช้	15	1.33	0.34	26.00**	.01
หลังการใช้	15	4.80	.41		

**P<.01

จากตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ก่อน-หลังจากการใช้นิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 15 คน พบว่า ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข หลังการใช้หนังสือส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย สูงกว่า ก่อนการใช้หนังสืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4 แสดงคะแนนวัดผลด้านทักษะของการพัฒนาพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ก่อนและหลังจากการใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย

เลขที่	คะแนนพัฒนาการใช้หนังสือนิทาน	
	ด้านทักษะ(P)	
	ก่อน	หลัง
1	1	3
2	2	3
3	1	3
4	1	3
5	2	3
6	1	3
7	1	3
8	1	3
9	1	3
10	1	3
11	1	3
12	1	3
13	1	3
14	1	3
15	1	3

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ผล	คะแนนพัฒนาการใช้หนังสือ ด้านทักษะ (P)	
	ก่อน	หลัง
$\sum X$	17	43
\bar{X}	1.13	2.86
ร้อยละ	22.66	57.33

จากตารางที่ 3 แสดงคะแนนวัดผลด้านทักษะของการพัฒนาพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ก่อนและหลังจากการใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย

การหาดัชนีประสิทธิผลของหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัยดังนี้

$$E.I. = \frac{\sum X_{\text{posttest}} - \sum X_{\text{pretest}}}{(N)(A) - \sum X_{\text{pretest}}} \times 100$$

เมื่อ E.I. = ดัชนีประสิทธิผล

$\sum_{\text{posttests}}$ = ผลรวมของคะแนนหลังการทดลองใช้นวัตกรรม

\sum_{pretests} = ผลรวมของคะแนนก่อนการทดลองใช้นวัตกรรม

N = จำนวนนักเรียน

A = คะแนนเต็มของแบบทดสอบ

$$= \frac{(43 - 17)}{(15 \times 5) - 43} = \frac{26}{32} \times 100 = 81.25$$

ดัชนีประสิทธิผลด้านทักษะของหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัยมีค่าเท่ากับ 81.25 หมายความว่า เด็กมีพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข จากการใช้นิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็กปฐมวัยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 81.25

ตารางที่ 5 แสดงผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ก่อน-หลังจากการใช้นิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 15 คน

การทดสอบ	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig
ก่อนการใช้	15	1.13	.34	14.68**	.01
หลังการใช้	15	2.86	.34		

** P<.01

จากตารางที่ 5 แสดงผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ก่อน-หลังจากการใช้นิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 15 คน พบว่า ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข หลังการใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย สูงกว่า ก่อนการใช้หนังสืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 6 แสดงคะแนนวัดผลด้านเจตคติของการพัฒนาพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ก่อนและหลังจากการใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย

เลขที่	คะแนนพัฒนาการใช้หนังสือนิทาน	
	ด้านเจตคติ(A)	
	ก่อน	หลัง
1	1	3
2	1	3
3	1	3
4	2	3
5	2	3
6	2	3
7	2	3
8	1	3
9	1	3
10	2	3
11	1	2
12	1	3
13	1	3
14	1	3
15	1	3

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ผล	คะแนนพัฒนาการใช้หนังสือ ด้านเจตคติ (A)	
	ก่อน	หลัง
$\sum X$	20	44
\bar{X}	1.33	2.93
ร้อยละ	26.66	58.66

จากตารางที่ 6 แสดงคะแนนวัดผลด้านเจตคติของการพัฒนาพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ก่อนและหลังจากการใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย

การหาดัชนีประสิทธิผลของหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัยดังนี้

$$E.I. = \frac{\sum X_{posttest} - \sum X_{pretest}}{(N)(A) - \sum X_{pretest}} \times 100$$

เมื่อ	E.I.	=	ดัชนีประสิทธิผล
	$\sum_{posttest}$	=	ผลรวมของคะแนนหลังการทดลองใช้นวัตกรรม
	$\sum_{pretest}$	=	ผลรวมของคะแนนก่อนการทดลองใช้นวัตกรรม
	N	=	จำนวนนักเรียน
	A	=	คะแนนเต็มของแบบทดสอบ

$$= \frac{(44 - 20)}{(15 \times 5) - 44} = \frac{24}{31} \times 100 = 77.41$$

ดัชนีประสิทธิผลด้านเจตคติของหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัยมีค่าเท่ากับ 77.41 หมายความว่า เด็กมีพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข จากการใช้นิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็กปฐมวัยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 77.41

ตารางที่ 7 แสดงผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ก่อน-หลังจากการใช้นิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 15 คน

การทดสอบ	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig
ก่อนการใช้	15	1.33	.47	12.24**	.01
หลังการใช้	15	2.93	.24		

**P<.01

จากตารางที่ 5 แสดงผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ก่อน-หลังจากการใช้นิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 15 คน พบว่า ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข หลังการใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย สูงกว่า ก่อนการใช้หนังสืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลหนองปลิง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ มีขั้นตอนในการพัฒนาและสรุปผลการพัฒนาได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการพัฒนา

1. เพื่อพัฒนาหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการใช้หนังสือนิทาน

สมมุติฐานของการวิจัย

1. หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัยมีประสิทธิภาพ
2. ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย หลังการใช้หนังสือนิทานสูงกว่าก่อนการใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขของเด็กปฐมวัย

วิธีดำเนินการ

ผู้รายงานดำเนินการพัฒนาตามกระบวนการวิจัย แบ่งออกเป็นขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็กปฐมวัย มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็กปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพ แหล่งข้อมูลได้จาก ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ตำแหน่งเป็นผู้ชำนาญการพิเศษ ด้านการจัดการเรียน การสอนระดับปฐมวัย จำนวน 3 ท่าน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านความสอดคล้องของหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็กปฐมวัยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าดัชนีความสอดคล้อง

ขั้นตอนที่ 2 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ก่อน-หลังจากการใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็ก

ปฐมวัย มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ก่อน-หลังจากการใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็กปฐมวัย กลุ่มที่ใช้ในการทดลองได้จากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) โดยเลือกเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลหนองปลิง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 15 คน ที่เรียนระดับปฐมวัย ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ทั้งนี้มีเด็กปฐมวัย ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลหนองปลิง 1 ห้องเรียน แบบแผนการการทดลองครั้งนี้ ใช้กลุ่มเดียวทดสอบก่อน - หลัง (One – Group Pretest- Posttest Design) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดประสบการณ์การใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็กปฐมวัย หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็กปฐมวัยและแบบทดสอบด้านความรู้ แบบสังเกตพฤติกรรมด้านทักษะและแบบสังเกตด้านเจตคติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

สรุปผลการวิจัย

1. การพัฒนาหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็กปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพ
 1. การพิจารณาประสิทธิภาพของหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็กปฐมวัย จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมเท่ากับ 1.00
 2. การเปรียบเทียบพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ก่อน-หลังจากการใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็กปฐมวัย
 - 2.1 ดัชนีประสิทธิผลด้านความรู้ของหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัยมีค่าเท่ากับ 69.33 หมายความว่า เด็กมีพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข จากการใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 69.33
 - 2.2 ดัชนีประสิทธิผลด้านทักษะของหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัยมีค่าเท่ากับ 81.25 หมายความว่า เด็กมีพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข จากการใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 81.25
 - 2.3 ดัชนีประสิทธิผลด้านเจตคติของหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัยมีค่าเท่ากับ 77.41 หมายความว่า เด็กมีพฤติกรรมการอยู่

ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข จากการใช้นิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 77.41

2.4 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข ก่อน-หลังจากการใช้นิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า ด้านความรู้ ผลการพัฒนาพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข หลังการใช้นิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็กปฐมวัย สูงกว่า ก่อนการใช้นิทานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.5 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข ก่อน-หลังจากการใช้นิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า ด้านทักษะ ผลการพัฒนาพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข หลังการใช้นิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็กปฐมวัย สูงกว่า ก่อนการใช้นิทานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.6 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข ก่อน-หลังจากการใช้นิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า ด้านเจตคติ ผลการพัฒนาพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข หลังการใช้นิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็กปฐมวัย สูงกว่า ก่อนการใช้นิทานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

ผลจากการพัฒนาหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็กปฐมวัย สามารถอภิปรายผลการพัฒนาได้ดังนี้

1. การพัฒนาหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็กปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพ จากการพิจารณาความเหมาะสมของหนังสือส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พบว่ามีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้พัฒนาได้รับคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญหลาย ๆ ท่านที่ทำการสอนเด็กปฐมวัยที่พบกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนโดยตรง และผู้วิจัยได้ศึกษาหนังสือ หลักสูตร คู่มือครู เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงดำเนินการเขียน โครงร่างของแผนการจัดการจัดการเรียนรู้ และหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งในการหาประสิทธิภาพของหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 1 เล่ม เป็นเพราะในกระบวนการพัฒนาหนังสือส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม สำหรับเด็กปฐมวัย ผู้รายงานมีการแก้ไขข้อบกพร่องอยู่ตลอดเวลา ทั้งในการแก้ไขตามคำแนะนำ

ของผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็กปฐมวัย ที่ผู้รายงานสร้างขึ้นสอดคล้องกับประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ (กรมวิชาการ, 2543) เป็นนโยบายเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้สร้างความตระหนักสำนึกในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย พัฒนาค้นโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข โดย 8 คุณธรรมพื้นฐานประกอบด้วย 1) ขยัน 2) ประหยัด 3) ซื่อสัตย์ 4) มีวินัย 5) สุภาพ 6) สะอาด 7) สามัคคี และ 8) มีน้ำใจ ทั้งนี้ ผู้รายงานได้นำปัญหาพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเรื่อง มีวินัย สามัคคี และมีน้ำใจ มาใช้ในการสร้างเนื้อหาหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็กปฐมวัย ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับ การศึกษางานวิจัยของ นางสาวจิราพร ศรีพรหม (2559, หน้า บทคัดย่อ) เรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะทางคณิตศาสตร์ด้านการเรียนรู้ตัวเลข 0 – 10 สำหรับเด็กปฐมวัย โดยใช้นิทานคำกลอน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดฝึกทักษะทางคณิตศาสตร์ด้านการเรียนรู้ตัวเลข 0-10 สำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้นิทานภาพคำกลอน ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดฝึกทักษะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสมใจ พวงมาลี (2549, หน้า บทคัดย่อ) เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นมือที่มีผลต่อพัฒนาการด้านสังคมของเด็กปฐมวัย พบว่า พัฒนาการด้านสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นมือเป็นรายสัปดาห์ ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 1 – 8 สูงขึ้นทุกสัปดาห์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้ง นางอรุณญา เพิ่มพิรพัฒน์ (2548, หน้า บทคัดย่อ) เรื่อง การศึกษาความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อเสริมประสบการณ์ พบว่าผลการเปรียบเทียบความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อเสริมประสบการณ์ กับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 75 สรุปได้ดังนี้ ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อเสริมประสบการณ์ด้านการฟัง หลังการจัดประสบการณ์ สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อเสริมประสบการณ์ด้านการเขียน หลังการจัดประสบการณ์ สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่า การสร้างหนังสือนิทานมีประโยชน์ต่อการส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย จะเห็นได้ว่าหนังสือนิทานที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น เมื่อนำมาทดลองจัดประสบการณ์เรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ส่งผลให้เด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

ผู้รายงานได้นำผลการพัฒนา การจัดกิจกรรมเล่านิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย มาบูรณาการเป็นส่วนประกอบของการพัฒนาหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็กปฐมวัยที่ผู้รายงานพัฒนาขึ้น จึงทำให้นิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย นี้มีประสิทธิภาพ

2. ผลการใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็กปฐมวัยพบว่า ผลการส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข หลังการใช้หนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สำหรับเด็กปฐมวัย สูงกว่าก่อนการใช้หนังสืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัย ศรีออน นิยมมาก (2547, หน้า บทคัดย่อ) ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาการจัดกิจกรรมเล่านิทานส่งเสริมพฤติกรรมด้านการช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นของเด็กปฐมวัย พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานส่งเสริมพฤติกรรมด้านการช่วยเหลือ และแบ่งปันผู้อื่นมีคะแนนพฤติกรรม ด้านความช่วยเหลือและแบ่งปันหลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับการศึกษางานวิจัยของ นางสาวจิราพร ศรีพรหม (2559, หน้า บทคัดย่อ) เรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะทางคณิตศาสตร์ด้านการเรียนรู้ตัวเลข 0 – 10 สำหรับเด็กปฐมวัย โดยใช้นิทานคำกลอน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดฝึกทักษะทางคณิตศาสตร์ด้านการเรียนรู้ตัวเลข 0-10 สำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้นิทานภาพคำกลอน ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดฝึกทักษะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสมใจ พวงมาลี (2549, หน้า บทคัดย่อ) เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นมือที่มีผลต่อพัฒนาการด้านสังคมของเด็กปฐมวัย พบว่า พัฒนาการด้านสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นมือเป็นรายสัปดาห์ ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 1 – 8 สูงขึ้นทุกสัปดาห์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้ง นางอรุณญา เพิ่มพิรพัฒน์ (2548, หน้า บทคัดย่อ) เรื่อง การศึกษาความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อเสริมประสบการณ์ พบว่าผลการเปรียบเทียบความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อเสริมประสบการณ์ กับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 75 สรุปได้ดังนี้ ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อเสริมประสบการณ์ด้านการฟัง หลังการจัดประสบการณ์ สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อเสริมประสบการณ์ด้านการเขียน หลังการจัดประสบการณ์ สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่า การสร้างหนังสือนิทานมีประโยชน์ต่อการส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย จะเห็นได้ว่า

หนังสือนิทานที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น เมื่อนำมาทดลองจัด
ประสบการณ์เรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ส่งผลให้เด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านการอยู่
ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการพัฒนาหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข
สำหรับเด็กปฐมวัย ผู้รายงานมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ครูผู้สอนเด็กปฐมวัย ควรนำหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น
ได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย ที่ผู้รายงานพัฒนาขึ้นไปใช้การส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่
ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข ให้กับเด็กปฐมวัย ซึ่งจะช่วยให้การจัดกิจกรรมการสร้างคุณลักษณะ
ด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ได้อย่างมีความสุข ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ครูผู้สอนควรเตรียมหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมี
ความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย ให้เพียงพอกับเด็กปฐมวัย และผู้สอนเด็กปฐมวัยคนอื่นจะได้นำ
นวัตกรรมนี้ไปใช้สอนต่อไป

1.3 ครูผู้สอนควรสังเกตพฤติกรรมเด็กปฐมวัย เพื่อวินิจฉัยว่า เด็กมีพฤติกรรมการอยู่
ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข ที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์หรือไม่ อย่างไร และจัดกิจกรรม
เพิ่มเติมในการแก้ไข หรือส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข ของเด็กต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการสร้างหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมี
ความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย ควบคู่กับการจัดประสบการณ์อื่น ๆ เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมด้านอื่นที่
จำเป็นสำหรับเด็ก โดยใช้กระบวนการในการวิจัยเช่นเดียวกัน

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรสนับสนุนและส่งเสริมให้ครู
ได้สร้างหนังสือนิทานส่งเสริมพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขสำหรับเด็กปฐมวัย
ขึ้นมาประกอบการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ด้วย

บรรณานุกรม

- กระทรวงมหาดไทย,กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น(2557),**มาตรฐานการศึกษา(ขั้นพื้นฐาน)ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**.กรุงเทพฯ
- กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ. (2543). **การปฏิรูปการเรียนรู้ของกระทรวงศึกษาธิการ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (21 สิงหาคม 2546). **การเล่านิทาน**. [On-line]. Available : <http://www.childthai.org/cic/c256.htm>.
- กรมวิชาการ กระทรวง. (2546). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546**. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครกราฟิก วันเอดเวอร์ไทซิ่ง.
- เกริก ยืนพันธ์. (2539). **การเล่านิทาน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- เกียรติวรรณ อมาตยกุล. (2534). **การศึกษานีโออิวแมนนิสและการพัฒนาส่วนต่างๆของชีวิตในความคิดสร้างสรรค์กับเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูจันทระเกษม.
- กล่อมจิตต์ พลายเวช. (2537). “วรรณกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย” ใน **เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาวรรณกรรม และลีลาคดีระดับเด็กปฐมวัยศึกษา**. หน้าที่ 1-7. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จินตนา ไบกาชูยี. (2534). **การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ฉัตรวรรณ ตันนะรัตน์. (2539). **หลักทวาร**. กรุงเทพฯ : กรมการศาสนา.
- ฉวีวรรณ กินาวงศ์. (2536). **การศึกษาเด็ก**. กรุงเทพฯ : โอ เอส พรินติ้งเฮ้าส์.
- ชัยขงค์ พรหมวงศ์และคณะ. (2537). **นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนอนุบาล**. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ-นามสกุล : นางสุทธินี อูรวรรณ
- เกิดเมื่อ : 17 เมษายน 2522
- สถานที่อยู่ปัจจุบัน : 65 หมู่ 3 ตำบลหนองปลิง อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์
เบอร์โทร 086-2015589
- ตำแหน่งหน้าที่ : ผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลหนองปลิง
- สถานที่ทำงาน : ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลหนองปลิง 5/5 หมู่ 5 ตำบลหนองปลิง
อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ เบอร์โทร 056386065
- ประวัติการศึกษา
- พ.ศ. 2542 : มัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครสวรรค์
- พ.ศ. 2553 : ปวศ. (การบัญชี) วิทยาลัยการอาชีพโพธิ์ทองจังหวัดอ่างทอง
- พ.ศ. 2560 : กำลังศึกษา ปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต